

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Києво-Могилянська академія"
Освітня програма	27197 Психологія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	053 Психологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет "Києво-Могилянська академія"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	27197
Назва ОП	Психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Білоус Руслана Миколаївна, Бондзик Дмитро Миколайович, Левус Надія Ігорівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	11.01.2023 р. – 13.01.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.ukma.edu.ua/index.php/osvita/2012-01-16-10-34-06/vidomosti-pro-samootsiniuvannia-osvitno-naukovykh-prohram
Програма візиту експертної групи	https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/2927-prohrama-onlain-vizytu-ekspertnoi-hrupy-pid-chas-provedennia-akredytatsiinoi-ekspertyzy

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

За підсумками роботи ЕГ у ході вивчення документів та онлайн візиту було встановлено, що освітньо-професійна програма “Психологія” відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за другим (магістерським) рівнем підготовки за спеціальністю 053 Психологія. Мета і цілі ОНП відповідають місії та стратегії НаУКМА. Зміст та структура ОНП загалом дозволяють досягти визначених програмних результатів. Основні ОК забезпечують висококваліфіковані науково-педагогічні працівники, які є визнаними професіоналами-практиками. ОНП реалізується на засадах студентоцентризму, академічної свободи та доброчесності. Керівництво ЗВО створює умови для успішної самореалізації як здобувачів, так і НПП, зокрема у міжнародній академічній мобільності та участі в міжнародних науково-дослідних проєктах. Під час акредитації ОНП були визначені такі позитивні моменти: - задоволеність студентів навчанням в даному ЗВО загалом та освітнім процесом зокрема, а саме його практичною спрямованістю; - потужна інфраструктура, до якої входять як спеціально обладнані аудиторії, так і відповідні тренінгові кімнати в Центрі психічного здоров'я НаУКМА; - функціонування на базі ЗВО різних центрів, що дозволяє залучати здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності, а також надає відповідну підтримку; - підтримка Університетом загалом процесу інтерналізації та потужна робота в цьому напрямку відділу міжнародних зв'язків; - належна соціальна підтримка здобувачів, зокрема якісна робота відділу по роботі зі студентами. Перспективи для подальшого розвитку освітньо-наукової програми “Психологія” для другого (магістерського) рівня за спеціальністю 053 Психологія у Національному університеті “Києво-Могилянська академія” полягають у залученні роботодавців із науково-дослідних установ у зв'язку із науковою спрямованістю ОНП, інформуванні й оприлюдненні на сайті ЗВО, сторінці кафедри, соцмережах інформації про заходи, які проводяться кафедрою (гостьові лекції, проєкти, круглі столи тощо), у розробці альтернативних форм і методів контролю в умовах дистанційного навчання та військового стану, забезпеченні прозорості та доступності освітнього процесу для всіх стейкхолдерів. Під час зустрічей виявлено, що НПП, які задіяні у реалізації ОНП “Психологія”, відкриті та готові до змін відповідно до висловлених рекомендацій, розуміють перспективи розвитку даної спеціальності та відповідної освітньо-наукової програми, а також впроваджують з цією метою свої наукові здобутки у освітній процес. Варто відмітити позитивне сприяння гаранта ОНП проф. Чернобровкіної В. А. під час роботи експертної групи та своєчасність надання всієї необхідної інформації. Таким чином, освітньо-наукова програма другого (магістерського) рівня “Психологія” загалом відповідає усім критеріям акредитації.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Введення додаткових загальних (ЗК11, ЗК12) та спеціальних компетентностей (ФК11-16), програмних результатів (ПР12-17), а також освітніх компонентів, що забезпечують їх реалізацію і посилюють наукову компоненту. Унікальна можливість для здобувачів магістерського рівня формувати індивідуальну освітню траєкторію з вибіркового дисциплін інших спеціальностей і іншого рівня освіти, а також із сертифікатних програм. Доступність і легкість пошуку абітурієнтом необхідної інформації щодо вступу на офіційному веб-сайті Національного університету “Києво-Могилянська академія”, зокрема на магістерські програми. Наявність розробленого в ЗВО додатку КМА Smart, де можна отримати інформацію про хід вступної кампанії. Форми та методи навчання і викладання, що застосовуються на ОНП, сприяють досягненню заявлених у ній цілей, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Систематична робота із залучення НПП і магістрантів до наукової діяльності та академічної мобільності. На ОНП імплементований чіткий механізм перевірки письмових робіт здобувачів вищої освіти задля протидії порушенням академічної доброчесності. ЗВО залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків і представників роботодавців; крім того, значна кількість викладачів, задіяних до реалізації ОНП поєднує викладання з психологічною практикою. ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів завдяки впровадженню різноманітних заходів підтримки, що регламентовано нормативною базою. Позитивною практикою ЗВО у цьому аспекті є діяльність Центру забезпечення якості освіти, метою якого є поширення кращих освітніх практик викладання, проведення тренінгів, конференцій, курсів з підвищення кваліфікації викладачів. В університеті впроваджена дієва система заходів щодо консультативної підтримки здобувачів вищої освіти, якісно працює відділ по роботі зі студентами, впроваджено внутрішній сайт для студентів, на який вони можуть зайти за допомогою корпоративної пошти, там розміщена вся необхідна інформація для студентів. Також чудово функціонує і залучений до освітнього процесу Центр психосоціальної реабілітації НаУКМА, де є спеціально обладнані аудиторії для проведення тренінгових і арттерапевтичних занять, занять з арттерапії, кімната для групових терапевтичних занять з дітьми, кабінет індивідуального консультування.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Здобувачі та випускники недостатньо залучені до цільового наповнення даної ОНП, недостатньо орієнтуються у сутності та переліку ПРН з навчальних дисциплін ОНП. При подальшому вдосконаленні ОНП залучати до визначення цілей та програмних результатів здобувачів і випускників. Запровадити серед них відповідні опитування та анкетування щодо якості та структури ОНП до початку наступного навчального року. Освітні компоненти не повністю складають логічну взаємопов'язану систему, певні з них викладаються раніше за більш загальні дисципліни. У структурно-логічній схемі не визначено взаємозв'язки між ОК, що унеможливило їх аналіз. До наступного перегляду ОНП впорядкувати ОК та їх взаємозв'язки в єдину систему, що відповідає цілям ОНП. Зважаючи на наукову спрямованість ОНП під час її подальшого оновлення ВБ 1.9. “Методологічний семінар” варто

віднести до обов'язкових компонентів, оскільки він дає можливість опанувати навички написання кваліфікаційної роботи. ПР16 “Демонструвати навички викладання психологічних дисциплін, проведення навчальних аудиторних занять різного типу, вести ефективну комунікацію із учасниками навчального процесу” не забезпечується належними обов'язковими ОК, адже дисципліни “Педагогіка вищої освіти” і “Методика викладання у вищій школі” віднесені до вибіркових. Вказані в ОНП ОК 1.2, ОК 1.9, ОК 2.2 лише частково забезпечують ПР16. В часі запровадження нової редакції ОНП ввести до основних освітніх компонентів такі, що за змістовним наповненням належно забезпечують ПР16. Прикладів визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, на ОНП у даний час немає. На підставі чого ЕГ рекомендує впродовж другого семестру 2022-23 н.р. викладачам розглянути можливість зарахування здобувачам результатів проходження тренінгів та курсів, як певного типу неформальної освіти. У силабусах навчальних дисциплін переліки обов'язкової та додаткової літератури містять застарілі видання, мало представлені сучасні зарубіжні наукові досягнення. Попри втілення власних здобутків НПП у освітній процес, це не знайшло відображення у силабусах навчальних дисциплін. Рекомендовано у наступному семестрі розмістити програму атестаційного екзамену на сайті кафедри з відображенням критеріїв оцінювання знань здобувачів вищої освіти й програмних результатів навчання за даною ОНП. До наступного перегляду ОНП, урахуваючи її наукову спрямованість, розширити співпрацю з роботодавцями шляхом залучення до освітнього процесу представників науково-дослідних установ та науково-дослідні інститути (зокрема, як керівників і бази практики). Також недостатнє залучення здобувачів та органів студентського самоврядування щодо процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості. Рекомендовано до кінця навчального року ширше залучати органи студентського самоврядування та здобувачів вищої освіти до процесу періодичного перегляду ОНП та інших процесів для підвищення якості.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілями освітньої програми є “Підготовка підготовка висококваліфікованих фахівців з розвиненими навичками проведення наукових досліджень й одночасно орієнтованих у сфері практичних психологічних інтервенцій, послуг і сервісів шляхом поєднання структурованого навчання, здійснення психологічних досліджень і залучення до практичної діяльності, що забезпечує високий рівень фахових знань і формування дослідницької культури відповідно до сучасних академічних стандартів” [с. 3 ОНП 2022]. Незважаючи на те, що мета достатньо широка, програму спрямовано на “формування фахівця, який має ґрунтовну обізнаність у сфері сучасних методів психологічних досліджень та інтервенцій, зокрема в контексті проблеми психологічних наслідків впливу надзвичайних ситуацій на людину та/або групи людей, володіє навичками і технологіями пошуку та обробки дослідницької та прикладної інформації” [с. 3 ОНП 2022]. Цілі освітньої програми відповідають місії та стратегії ЗВО, які зазначені у “Стратегія розвитку Національного університету «Києво-Могилянська академія» на 2015-2025 р.”: “Створення, збереження, поширення знань та формування високоосвіченої, національно свідомої, чесною, небайдужою, творчої особистості, здатної незалежно мислити і відповідально діяти згідно з принципами добра та справедливості, для розвитку відкритого і демократичного суспільства”. Бачення реалізації цієї місії відбувається, зокрема, через “ограничене поєднання наукової діяльності, освітнього процесу і набуття практичних навичок найвищої якості”. Підтверджено основні тенденції розвитку ОНП щодо цілей ЗВО, а саме, “прагнення, щоб кожен Могилянець був вільною, освіченою, відповідальною, творчою особистістю” [с. 2 <https://cutt.ly/x2K885U>]. Особливість (унікальність) ОНП полягає у: 1) практичному спрямуванні професійних освітніх компонентів як з блоку обов'язкових компонентів (н-д, ОК 1.5. “Теорія і практика сучасного психоаналізу”, ОК 1.9 “Сучасні теорії психологічного консультування”), так і з блоку вибіркових компонентів (н-д, ВБ 1.4. “Дитяча психотерапія”, ВБ 1.10. “Психологічна реабілітація посттравматичних станів) [с. 8-9 ОП 2022]; 2) введення додаткових загальних (ЗК11, ЗК12) та спеціальних компетентностей (ФК11-16), програмних результатів (ПР12-17), а також освітніх компонентів, що забезпечують їх реалізацію (н-д, ОК 1.6. “Якісні методи психологічного дослідження”, ОК 1.7. “Методологія та організація наукових досліджень”); 3) зорієнтованість програми на підготовку психологів для роботи у різних сферах: закладах (установах, організаціях) освіти і науки, охорони здоров'я, громадських організаціях [с. 4 ОНП 2022], що підтверджено на зустрічі із випускниками; 4) створення численних можливостей для отримання досвіду міжнародної співпраці впродовж навчання, зокрема за програмами міжнародної мобільності, участі в міжнародних науково-дослідницьких проєктах. Експертна група засвідчує, що ОНП “Психологія” має належно сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії НаУКМА, та містить унікальну компоненту.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

- здобувачі вищої освіти Здобувачі демонструють зацікавленість у долученні до оновлення ОНП; вони зазначають її актуальність, орієнтовані на вивченні дисциплін практичного спрямування. Здобувачі як I, так і II року навчання мають змогу щосеместрово оцінити викладання на ОНП [результати опитування за 1 семестр 2022-23 н.р – надано на запит №22 у системі НА]. Проте представлені питання анкети не містять інформації про мету, програмні результати та структуру ОНП. Представники студентського самоврядування були присутні на засіданнях вченої ради факультету, де піднімалося питання про обговорення ОП, що було підтверджено ними на зустрічі. Проте ЕГ не надано чітких доказів та фактів реального впливу студентського самоврядування на формування цілей та ПРН саме цієї ОП. Представники здобувачів є у Комітеті з якості освіти в НаУКМА, що було підтверджено на зустрічі із адмінперсоналом. - випускники Випускники підтримують тісні зв'язки з викладачами, які цікавляться їх кар'єрним шляхом, а також рекомендаціями щодо вдосконалення змісту освітніх компонентів. Так, під час зустрічі з ЕГ випускники наголошували на важливості формування практичних компетентностей психолога у різних психотерапевтичних напрямках. Випускники, які задіяні в Центрі психічного здоров'я, тісно співпрацюють з кафедрою, активно спілкуються з її викладачами та студентами. Безпосередньої участі випускників у розробці мети та програмних результатів ОП редакції 2022 року підтверджено не було. - роботодавці Інтереси роботодавців в основному враховані, їх регулярно залучають до розробки та вдосконалення ОНП, це підтвердили представники Центру психічного здоров'я НаУКМА, ГО "Слова допомагають", ГО "Психічне здоров'я". ЕГ переглянула оригінали рецензій, які надали роботодавці, та під час зустрічі встановила їхню зацікавленість у практичній складовій програми. Зокрема, було зазначено про знання психіатричної пропедевтики та вдосконалення навичок клінічного психолога в сфері охорони психічного здоров'я. - академічна спільнота Викладачі даного ЗВО брали участь у формуванні ПРН і цілей [Протокол №7 від 26.06.2022 р. – запит №6], зокрема спрямованість як на наукову складову, так і на практично-клінічну складову. Відповідно до змін у ОНП викладачі оновлювали зміст освітніх компонентів та силабуси до них, що задокументовано у Протоколі №9 від 12.09.2022 р. [запит №7]. Таким чином, ЕГ засвідчує, що цілі та ПРН визначаються з урахуванням позицій та потреб більшості заінтересованих сторін. Проте в подальших переглядах рекомендовано більш активно залучати до розробки мети та програмних результатів здобувачів та випускників даної ОНП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Виходячи з Відомостей про самооцінювання, контенту освітньої програми, результатів співбесід зі стейкхолдерами під час інтерв'ювання (роботодавцями, академічною спільнотою, випускниками), було встановлено, що цілі та програмні результати ОНП загалом визначено відповідно до тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці. Основні аспекти ринку праці враховано на підставі взаємодії з Центром кар'єри та працевлаштування студентів та випускників НаУКМА [<https://cutt.ly/f2L3ZJc>], що було підтверджено під час зустрічі з його представниками. Центром також проводяться опитування випускників. Таким чином, структура ОП та її окремі компоненти (н-д, основні ОК 1.9. "Сучасні теорії психологічного консультування", ВБ 1.8. "Психологія і технологія посередництва в конфлікті") відображають сучасні потреби ринку праці. За матеріалами Відомостей про самооцінювання, змісту та наповненості ОНП 2022, співбесіди з роботодавцями та випускниками, експертною групою було встановлено, що ОНП враховує тенденції розвитку спеціальності. Зокрема, спрямованість на практичну складову через вироблення навичок консультативної та психотерапевтичної роботи з сучасними викликами суспільства, н-д, у основних ОК - "Теорія і практика сучасного психоаналізу" та вибіркового - "Психологія і технологія посередництва в конфлікті". Щодо регіонального аспекту, то серед вибіркового ОК наявна ВБ 1.10. "Психологічна реабілітація посттравматичних станів", що відображає специфіку роботи в Київському регіоні, де за словами гаранта, відбувається співпраця з громадами, які найбільше постраждали під час повномасштабного вторгнення. При формуванні цілей та програмних результатів було враховано досвід двох вітчизняних ЗВО, в яких діють освітні програми за цією ж спеціальністю: Київського національного університету імені Тараса Шевченка і Київського національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. ЕГ проаналізовано вказані ОП та встановлено їх відповідність до змісту та специфіки даної освітньої програми. Також при побудові ОНП враховано досвід освітніх програм магістерського рівня у закордонних університетах, де науково-педагогічні працівники проходили навчання та стажування: Віденського університету (Австрія), Блумберзької школи громадського здоров'я Університету Джонса Гопкінса (США) [надано відповідні сертифікати – запит №11]. Разом з тим, на зустрічах із адмінперсоналом було підтверджено загалом активну міжнародну діяльність НаУКМА [<https://dfc.ukma.edu.ua/>]. Отже, ЕГ підтверджує, що цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого контексту, а також досвіду вітчизняних та закордонних освітніх програм. Рекомендовано розширити вивчення досвіду психологічного консультування і психотерапії різних напрямків, як вказують здобувачі та випускники.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Освітньо-наукова програма загалом дозволяє досягти результатів навчання передбачених Стандартом вищої освіти України зі спеціальності 053 Психологія для другого (магістерського) рівня [наказ Міністерства освіти і науки України від 24 квітня 2019 року №564]. Всі компетентності та програмні результати відображено у силабусах, які розміщено на платформі DistEdu [https://distedu.ukma.edu.ua]. Також в самій ОНП 2022 року розміщено “Матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми” та “Матрицю відповідності програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми” [с. 14-16 у ОНП 2022]. ЕГ проаналізувала вказані матриці та встановила, що всі вони належно співвіднесені із основними та вибірковими освітніми компонентами. З метою підсилення наукової компоненти у ОНП введено додаткові загальні (ЗК11, ЗК12) та спеціальні компетентності (ФК11-16), а також відповідні програмні результати (ПР12-17). Проте, ПР16 “Демонструвати навички викладання психологічних дисциплін, проведення навчальних аудиторних занять різного типу, вести ефективну комунікацію із учасниками навчального процесу” не забезпечується належними обов’язковими освітніми компонентами, адже ВБ 1.5. “Педагогіка вищої освіти” і ВБ 1.6. “Методика викладання у вищій школі” віднесені до вибіркового блоку. Вказані у “Матриці забезпечення програмних результатів навчання (ПР) відповідними компонентами освітньої програми” ОК 1.2 “Методика та організація психологічного тренінгу”, ОК 1.9 “Сучасні теорії психологічного консультування”, та ОК 2.2 “Педагогічна практика” лише частково забезпечують ПР16. Також для проходження педагогічної практики студенти потребують певних знань, які не можуть забезпечити лише ОК 1.2 та ОК 1.9. Адналіз силабусів відповідних дисциплін також це підтвердив, адже ОК 1.2 стосується лише проведення тренінгових занять, а ОК 1.9 - лише психологічних консультацій, ці ОК не охоплюють таких форм навчальних аудиторних занять як лекція, семінар, не забезпечують знань про особливості діяльності викладача тощо. Варто зазначити, що позитивним моментом є те, що до ОП окремим пунктом 4 внесено “Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК”, що допомагає краще зорієнтуватися в тому, які знання, уміння, комунікативні навички, навички автономності та відповідальності компетентності дозволяють розвинути перераховані компетентності [с. 10-12 у ОНП 2022]. Таким чином, ЕГ підтверджує, що освітня програма 2022 року дозволяє досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія та другим (магістерським) рівнем вищої освіти, який вступив у дію 01.09.2019 р. ЕГ рекомендує ввести до основних ОК такі, що відповідають змістовному наповненню ПР16 та належно його забезпечують.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. Орієнтованість освітньо-наукової програми на сучасні тенденції розвитку спеціальності, ринку праці та відображення їх у відповідних освітніх компонентах. 2. Введення додаткових загальних (ЗК11, ЗК12) та спеціальних компетентностей (ФК11-16), програмних результатів (ПР12-17), а також освітніх компонентів, що забезпечують їх реалізацію, які посилюють наукову компоненту. 3. Створення численних можливостей для отримання досвіду міжнародної співпраці впродовж навчання, зокрема за програмами міжнародної мобільності, участі в міжнародних науково-дослідницьких проєктах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. Здобувачі та випускники даної ОНП не достатньо залучені до формулювання цілей та цільового наповнення даної освітньої програми. 2. ПР16 “Демонструвати навички викладання психологічних дисциплін, проведення навчальних аудиторних занять різного типу, вести ефективну комунікацію із учасниками навчального процесу” не забезпечується належними обов’язковими освітніми компонентами, адже дисципліни “Педагогіка вищої освіти” і “Методика викладання у вищій школі” віднесені до вибіркового блоку. Вказані в ОНП ОК 1.2, ОК 1.9, ОК 2.2 лише частково забезпечують ПР16. Рекомендації: 1. При подальшому вдосконаленні ОНП залучати до визначення цілей та програмних результатів здобувачів і випускників. Запровадити серед них відповідні опитування та анкетування щодо якості та структури ОНП до початку наступного навчального року. 2. В часі запровадження нової редакції ОНП ввести до основних освітніх компонентів такі, що за змістовним наповненням належно забезпечують ПР16.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Зважаючи на наведені сильні сторони й позитивні практики, виходячи з того, що цілі освітньо-наукової програми співвідносяться зі стратегією та місією ЗВО, в ОНП відображено регіональний контекст, внесено відповідні додаткові загальні, спеціальні компетентності та програмні результати, дана освітньо-наукова програма відповідає запитам роботодавців, проводиться активна робота НаУКМА щодо інтерналізації та позитивний вплив цієї роботи на

реалізацію аналізованої ОНП, експертна група дійшла висновку, що ОНП “Психологія” для другого (магістерського) рівня обґрунтовано відповідає в контексті Критерію 1 рівню В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

На акредитаційну експертизу подано освітньо-наукову програму 2022 р. за спеціальністю 053 Психологія та відповідно два навчальні плани 2021 та 2022 року вступу для денної форми навчання. Загальний обсяг освітньо-наукової програми 2022 р. складає 120 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам чинного законодавства щодо навчального навантаження для рівня “Магістр” освітньо-наукового спрямування, зокрема статті 5 Закону України “Про вищу освіту”. В Національному університеті “Києво-Могилянська академія” розроблене Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА [<https://cutt.ly/p2XNAqQ>], Методичні вимоги до структури та змісту навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях вищої освіти в НаУКМА [<https://cutt.ly/R2XMhhK>], Методичні рекомендації про розроблення освітніх/освітньо-наукових програма I-III рівнів вищої освіти в НаУКМА [<https://cutt.ly/R2XMPVn>]. Згідно цих документів, ОНП має два блоки – обов’язкові та вибіркові компоненти. Основні компоненти ОНП охоплюють 84 кредити ЄКТС (70%). Вибіркові компоненти ОП в цілому складають 36 кредитів ЄКТС, що складає 30 % і відповідає вимогам Стандарту вищої освіти для другого (магістерського) рівня спеціальності 053 Психологія від 24.04.2019 р. Виробнича (науково-дослідницька) практика, що входить до навчального навантаження здобувачів, проходить у 2-додатковому та 3 семестрі (перший-другий рік навчання) та складає 15 кредитів, 6 годин в тижень). Педагогічна практика проходить у 4 семестрі (другий рік навчання) та складає 15 тижнів (3 кредити, 2 години в тижень). Таким чином, ЕГ засвідчує, що обсяг освітньо-наукової програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-наукового спрямування та Стандартом вищої освіти України зі спеціальності 053 Психологія для відповідного рівня [наказ Міністерства освіти і науки України від 24 квітня 2019 року №564].

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Проаналізувавши структурно-логічну схему підготовки магістра за ОНП, ЕГ було встановлено, що зміст заявленої освітньої програми структурований, освітні компоненти, включені до ОП, в більшості випадків складають логічну взаємопов’язану систему й дозволяють досягти заявлених результатів навчання. Як свідчать дані матриці забезпечення програмних результатів навчання, заявлені обов’язкові та вибіркові освітні компоненти загалом скеровані на реалізацію мети освітньої програми. Додаткові (не визначені Стандартом) компетентності та програмні результати співвіднесено із освітніми компонентами, проте варто звернути увагу на належне забезпечення ПР16, про що йшлося в аналізі Критерію 1. Разом з тим виявлено ряд недоліків: 1) у структурно-логічній схемі не проставлені взаємозв’язки між освітніми компонентами, що унеможливує їх аналіз; 2) ОК 1.6. “Якісні методи психологічного дослідження” викладається у 1 семестрі та передуює ОК 1.7. “Методологія та організація наукових досліджень” (викладається 2 семестрі), яка є базовою дисципліною щодо впровадження досліджень; 3) зважаючи на наукову спрямованість ОНП ВБ 1.9. “Методологічний семінар” варто віднести до обов’язкових компонентів, оскільки він дає можливість опанувати навички написання кваліфікаційної роботи, що проводиться в межах науководослідної діяльності студентів. Аналіз здійснених студентами виборів освітніх компонентів з вибіркового блоку показав, що цієї навчальної дисципліни вони не обирають. При безпосередньому спілкуванні зі здобувачами вищої освіти було встановлено, що вони розуміють зміст обраної ОНП, задоволені її структурою, зокрема наявністю ОК практичного спрямування, і мають стійкий інтерес до опанування освітніх компонентів даної ОНП. Таким чином, ЕГ рекомендує впорядкувати взаємозв’язки між освітніми компонентами, а також розглянути можливість перенести згідно додаткових ПРН освітньо-наукової програми відповідні вибіркові освітні компоненти до основного блоку.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Опрацювавши силабуси освітніх компонентів [прикріплені до “Відомостей про самооцінювання” та надані на запит №2] та проаналізувавши наповненість освітньо-наукової програми “Психологія” для другого (магістерського) рівня, ЕГ визначила, що в цілому її зміст відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності 053 Психологія, а саме, “психологія, психіка, особистість, свідомість і несвідоме, методи психологічних досліджень, валідні та надійні психодіагностичні методи, якісні методи психологічних досліджень, психологічні інтервенції, психотерапія, психологічне консультування, психологічний тренінг, психологія організацій” [с. 4 ОНП 2022]. Ці поняття належно відображені у обов’язкових та вибіркових ОК. Разом з тим, ОК 1.10. “Психологічна діагностика в клінічній

психології” містить спрямованість лише на одну з галузей психології, що відповідає інтересам роботодавців. Проте варто було б розширити можливість опанування знаннями з психодіагностики й в інших галузях з метою повнішого відображення мети і фокусу освітньо-наукової програми. Як було встановлено на основі аналізу “Матриці відповідності програмних результатів навчання (ПР) відповідними компонентами освітньої програми” [с. 17 ОП 2021] всі програмні результати навчання забезпечуються ОК, що включені до нормативної складової ОНП. Унікальністю ОНП є те, що вона “побудована у такий спосіб, що студенти магістеріуму мають можливість сформувати власну освітню траєкторію шляхом наповнення індивідуального навчального плану вибірковими дисциплінами інших спеціальностей і іншого рівня освіти” [с. 4 ОНП 2022], що було підтверджено на зустрічі з адмінперсоналом. Здобувачі, які зараз навчаються на ОНП, цими можливостями не користалися. Таким чином, ЕГ засвідчує, що зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності 053 Психологія.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Проаналізувавши Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА [<https://cutt.ly/p2XNAqQ>], Порядок проведення запису на вибіркові дисципліни за допомогою САЗ [<https://cutt.ly/K2CrS36>] експертна група встановила, що в ЗВО імплементовано політику індивідуальної траєкторії студента. Студенти проінформовані про процедуру вибору дисциплін, їх зміст, надано скрінні особистих кабінетів здобувачів на вибір освітніх компонентів [запит №21]. В ході спілкування зі здобувачами було підтверджено можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії за рахунок вибору навчальних дисциплін, можливостей неформальної освіти, міжнародної академічної мобільності, проходження сертифікатних програм. Магістранти повідомили, що зміст та вимоги до навчальних дисциплін доводяться до здобувачів викладачами перед початком їх вивчення, також вони можуть ознайомитися зі змістом силабусу ОК на платформі DistEdu [<https://distedu.ukma.edu.ua>]. Знайомство ЕГ з навчальними планами 2021 р. і 2022 р., показало, що серед 36 кредитів, які відведено на вибіркові ОК, 24 кредити – це навчальні дисципліни професійного та практичного спрямування, а 12 кредитів – дисципліни вільного вибору студента, які відображено у загальноуніверситетському списку. Для реалізації прозорості механізму обрання вибіркових ОК застосовується система автоматизованого запису, що продемонстровано ЕГ [запит №21]. Анотації вибіркових ОК розміщено у відкритому доступі на сайті НаУКМА [<https://cutt.ly/F2CuzR4>]. Унікальним є те, що здобувачі мають можливість навчатися на сертифікатних програмах, що регулюється Положенням про сертифікатні програми в НаУКМА [<https://cutt.ly/Y2Cs2Yw>]. Перелік цих програм на 2022-23 н. р. оприлюднено на сайті [<https://cutt.ly/Y2Ci6aj>]. Для магістерського рівня серед них є дві сертифікатні програми спеціальності 053 Психологія: “Психосоціальна підтримка у громадах під час криз і надзвичайних ситуацій” [<https://cutt.ly/q2CoLtr>], “Трансдіагностичне консультування СЕТА” [<https://cutt.ly/l2Co8lB>]. ЕГ надано на ознайомлення сертифікати здобувачів, що підтверджують їх участь у цих програмах [запит №15]. Індивідуальна освітня траєкторія здобувачів також може формуватися шляхом здобуття знань, умінь та навичок в інших вітчизняних та закордонних ЗВО. Приклади академічної мобільності здобувачів даної ОП надано експертній групі [запит №14] та підтверджено під час зустрічі з адмінперсоналом і випускниками. Також індивідуальна освітня траєкторія здобувача реалізується через можливість здобуття фахових компетентностей у неформальній освіті і регулюється Положенням про порядок та процедуру визнання в НаУКМА результатів навчання здобуті через неформальну або інформальну освіту [<https://cutt.ly/A2CsZGK>]. Приклади на даній ОНП відсутні. Зі слів стейкхолдерів не всі здобувачі знають про таку можливість. Отже, структура ОНП “Психологія” для другого (магістерського) рівня в повній мірі передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Особливості практичної підготовки здобувачів ЗВО відображено у Положенні про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти НаУКМА [<https://cutt.ly/i2CQBoN>]. Проведені зустрічі з випускниками та роботодавцями засвідчили, що ОНП дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. У ОНП 2022 р. на виробничу (науково-дослідницька) практику відведено 12 кредитів ЄКТС, а на педагогічну практику 3 кредити. Для практик розроблено силабуси, які надано на запит ЕГ [запит №9], де містяться вказівки щодо завдань і видів роботи, оформлення звітної документації, порядок захисту і підведення підсумків практики тощо. Переддипломна практика має на меті: закріплення і рефлексія навичок проведення дослідницької та розвивально-корекційної роботи, а також особистісно-орієнтована професійна підготовка, що включає формування професійної мотивації, освоєння різних форм професійної активності для самовираження особистості у діяльності. Під час зустрічі зі здобувачами другого року навчання та випускниками було підтверджено практичне спрямування цього ОК, можливість не лише для збору, систематизації та обробки практичного матеріалу, а участі у проведенні фокус-груп, інтерв'ю з експертами, корекційно-розвивального заходу. Для проходження практики задіюються ресурси Центру психічного здоров'я та психосоціального супроводу НаУКМА [<https://cutt.ly/N2CU1TG>], що було підтверджено на зустрічах зі стейкхолдерами. Педагогічна практика на магістеріумі передбачає навчальну, методичну, виховну та науково-дослідну роботу. У меті цього виду практики зокрема йдеться про формування “навичок виконання функцій викладача, а саме: здійснювати теоретичну та практичну підготовку до викладання навчального предмету; оптимально планувати виклад навчального матеріалу; використовувати ефективні форми, методи та технології навчання; постійно підвищувати свій професійний рівень, педагогічну майстерність, загальну психолого-педагогічну культуру”. Цьогоріч проведення такої практики передбачається у дистанційному форматі. ЕГ

надано на ознайомлення договори з базами практик, приклади звітів здобувачів з практики, накази на практику, що підтверджує можливість здобуття практичних навичок в різних сферах професійної діяльності [запит №9]. Отже, ЕГ підтверджує, що ОНП та навчальні плани 2021 р. і 2022 р. передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка в повному обсязі дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Зміст ОНП дозволяє набуття студентами соціальних навичок (soft skills), що було підтверджено на зустрічах з роботодавцями та випускниками, та спрямований на підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних розв'язувати складні завдання в галузі психології, що передбачає розвиток комунікативних здібностей, навичок міжособистісної взаємодії, вміння налагоджувати соціальні контакти. У НаУКМА поряд з традиційними методиками навчання використовуються й інноваційні технології, що було встановлено в процесі співбесід зі здобувачами освіти. Зокрема це клінічне інтерв'ю, проведення фокус груп, експертні опитування. Як зазначено в ОНП редакції 2022 р., з цією метою також застосовуються проблемно-орієнтоване навчання; використання методу вивчення кейсів (case study); основні методи навчання – інтерактивні, проєктні, дослідницькі, інформаційні [с. 4 в ОНП 2022]. ОНП включає достатній перелік освітніх компонентів, що дозволяють отримати програмні компетентності, які можна віднести до soft skills. Зокрема, серед основних ОК з цією метою виокремлено такі ОК: ОК 1.2. “Методика та організація психологічного тренінгу”, ОК 1.3. “Психологія організацій”, ОК 1.9. “Сучасні теорії психологічного консультування”, також серед вибіркового компонентів виокремлено такі ОК: ВБ 1.2. “Психологія управління персоналом”, ВБ 1.8. “Психологія і технологія посередництва в конфлікті”, окремі розділи та теми яких забезпечують комунікативні навички, лідерські здібності, здатність працювати в команді, встановлювати конструктивні взаємини, розв'язувати конфліктні ситуації, враховувати думку співрозмовника, навички фасилітації і менторства тощо (встановлено на основі аналізу наданих силабусів – запит №2. Ознайомлення із індивідуальними планами здобувачів дало змогу з'ясувати, що серед дисциплін вільного вибору вони також обрали такі освітні компоненти, які забезпечують формування soft skills: “Комунікації для соціальних змін”, “Кроскультурні комунікації”, “Основи управлінського консультування” [запит №17]. Таким чином, ЕГ підтверджує, що ОНП “Психологія” передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям, зокрема, “здійснення інновацій та реалізовувати у діяльності загальнолюдські цінностей та норми професійної етики психолога” [с. 3 в ОНП 2022].

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт до освітньої програми відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА [<https://cutt.ly/p2XNAqQ>], Положення про самостійну роботу студентів в НаУКМА [<https://cutt.ly/D2NcENG>], освітньо-наукової програми “Психологія” і навчальних планів 2021, 2022 рр. дозволив зробити такі висновки: аудиторне тижневе навантаження студентів денної форми навчання становить 19-20 год на тиждень (залежно від семестру). Всього для денної форми навчання передбачено 624 год на аудиторну роботу. Кожна освітня компонента складається не менше як із 3-х кредитів ЄКТС, окрім атестаційного екзамену, на який не відведено кредитів ЄКТС. У структурі кредиту ЄКТС для ОНП обсяг аудиторного навантаження складає приблизно 31-33 відсотки, тобто приблизно до 1/3 обсягу, залежно від специфіки та змісту конкретної навчальної дисципліни, її місця, значення і дидактичної мети в реалізації освітньо-наукової програми, а також питомої ваги в навчальному процесі практичних занять. Навчальні плани для 2021 і 2022 року вступу містять повний перелік освітніх компонент, визначений освітньо-науковою програмою 2021 р. [надана на запит №1], з обсягом аудиторних занять – 952 год (приблизно 36 %) і, відповідно, обсягом самостійної роботи – 2648 год (приблизно 64%). Спілкування зі студентами під час інтерв'ювання показало відсутність скарг щодо надмірного навантаження та нестачі часу на самостійну роботу в умовах дистанційного навчання, а також окреслило загальну поінформованість здобувачів освіти щодо обсягу і змісту самостійної роботи з освітніх компонентів навчального плану. Студентами було зазначено, що певні види завдань до виробничої (науково-дослідницької) практики були змінені у зв'язку з неможливістю їх виконання у дистанційному форматі, що свідчить про гнучкість науково-педагогічних працівників щодо навантаження студентів в умовах сьогодення.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за ОП 053 Психологія за дуальною формою освіти не здійснюється. У ЗВО розроблене Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти НаУКМА [<https://cutt.ly/P2CsivL>].

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. Для реалізації прозорості механізму обрання вибіркового ОК застосовується система автоматизованого запису. 2. Унікальним є те, що здобувачі мають можливість навчатися на сертифікатних програмах, які запроваджено НаУКМА. 3. Унікальна можливість для здобувачів магістерського рівня формувати індивідуальну освітню траєкторію з вибіркового дисциплін інших спеціальностей і іншого рівня освіти. 4. Широкі можливості реалізації здобувачами даної ОНП індивідуальної освітньої траєкторії завдяки участі у програмі Erasmus+ та двостороннім договорам НаУКМА з різними закордонними інституціями.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. Освітні компоненти, включені до освітньої програми, не повністю складають логічну взаємопов'язану систему, певні з них викладаються раніше за більш загальні дисципліни, наприклад, ОК 1.6. "Якісні методи психологічного дослідження" передують ОК 1.7. "Методологія та організація наукових досліджень", яка є базовою дисципліною щодо впровадження досліджень. 2. У структурно-логічній схемі не визначено взаємозв'язки між ОК, що унеможлиблює їх аналіз. Рекомендації: 1. До наступного перегляду ОНП впорядкувати освітні компоненти та їх взаємозв'язки в єдину систему, що відповідає цілям ОНП. 2. Зважаючи на наукову спрямованість ОНП під час її подальшого оновлення ВБ 1.9. "Методологічний семінар" варто віднести до обов'язкових компонентів, оскільки він дає можливість опанувати навички написання кваліфікаційної роботи, що проводиться в межах науково-дослідної діяльності студентів.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зважаючи на сильні сторони й позитивні практики, виходячи із того, що перелік обов'язкових і вибіркового освітніх компонентів дозволяє сформуванню компетентності для майбутньої діяльності як у науковій, так і практичній сферах, унікальну можливість для здобувачів магістерського рівня формувати індивідуальну освітню траєкторію з вибіркового дисциплін інших спеціальностей і іншого рівня освіти, розроблену в ЗВО унікальну систему сертифікатних програм, експертна група дійшла висновку, що ОНП "Психологія" для другого (магістерського) рівня вищої освіти у контексті Критерію 2 обґрунтовано відповідає рівню В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Інформація щодо прийому на навчання в НаУКМА розміщена на головній сторінці його офіційного веб-сайту та окремій сторінці для тих, хто вступає в магістратуру, також для абітурієнтів розроблено КМА Smart – додаток, завдяки якому вони зможуть знайти інформацію про вступну кампанію [<https://vstup.ukma.edu.ua/>]. Університет використовує загальні правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти, зокрема в 2022 році для спеціальності 053 Психологія застосовується фахове вступне випробування та індивідуальна усна співбесіда з англійської мови. Додатково вступникам пропонується подати мотиваційний лист, для якого розроблено відповідні рекомендації до написання [<https://cutt.ly/L21P9k4>]. Правила прийому у 2022 році затверджено 29.07.2022 р. [<https://cutt.ly/q21FgWM>]. Вони містять вимоги до вступників, джерела фінансування здобуття вищої освіти, обсяги прийому та обсяги державного замовлення, строки прийому заяв та документів, конкурсного відбору й зарахування на навчання, порядок прийому заяв та документів для участі в конкурсному відборі, його організацію та проведення, спеціальні умови участі в конкурсному відборі, рейтингові списки вступників та рекомендації до зарахування, реалізацію права вступників на обрання місця навчання тощо. У додатках міститься перелік спеціальностей (спеціалізацій), освітніх та освітньо-наукових програм і конкурсних пропозицій, а також перелік спеціальностей, яким надається особлива підтримка, перелік конкурсних предметів та вагових коефіцієнтів до складових конкурсного балу тощо. Важливо, що в додатках також є критерії оцінювання мотиваційного листа. Окремими додатками подана інформація про порядок прийому для здобуття вищої освіти осіб, місцем проживання яких є

тимчасово окуповані території у Донецькій та Луганській областях, Автономній Республіці Крим та м. Севастополь. Відмітимо доступність та легкість пошуку абітурієнтом на сайті необхідної інформації щодо вступу. Зокрема окремою сторінкою виділено закладку “Магістратура” [https://cutt.ly/k21KOSC] із зазначенням спеціальностей, сертифікатних програм, за якими здійснюється навчання, переліку фахових випробувань, обсягу конкурсних пропозицій, стипендій, вартості навчання, відео факультетів. Представлено Програму фахового вступного випробування для здобуття освітнього ступеня магістра за ОНП “Психологія” у 2022 році [https://cutt.ly/w21Ah4U] та Програму індивідуальної усної співбесіди з англійської мови для здобуття освітнього ступеня магістра у 2022 році [https://cutt.ly/c21AmFD]. На сайті також наявні також розділ про вступ 2022 року, де оприлюднюється кількість поданих заяв за спеціальностями бакалаврського і магістерського рівнів [https://konkurs.ukma.edu.ua/]. Таким чином, ЕГ підтверджує, що правила прийому на навчання в НаУКМА, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені у відкритому доступі на офіційному веб-сайті. Позитивною практикою є наявність розробленого в ЗВО додатку КМА Smart, де можна отримати інформацію про хід вступної кампанії.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання в цілому враховують особливості ОНП “Психологія”, зокрема через формування Програми фахового вступного випробування для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 053 Психологія, схваленої Вченою радою факультету соціальних наук і соціальних технологій 19.05.2022 р. [https://cutt.ly/w21Ah4U]. Ця програма містить загальні положення, де перераховано базові психологічні дисципліни, за питаннями яких укладено програму. Фахове вступне випробування проводиться у вигляді тестування. Для кращого розуміння абітурієнтом особливостей проходження вступного іспиту тут також наведено зразок тестових завдань. Окрім того, у Програмі представлено наступні розділи: питання для підготовки до фахового вступного випробування, література для підготовки, критерії оцінювання. Позитивним є й те, що тут також наведено алгоритм проведення дистанційного випробування. Аналіз Програми фахового вступного випробування дав змогу з'ясувати перелік дисциплін, питань з яких виносяться на іспит: “Загальна психологія”, “Вікова психологія”, “Психодіагностика”, “Експериментальна психологія”, “Соціальна психологія”, “Диференційна психологія”. Важливо, що серед питань є ті, які стосуються подальшої науково-дослідної діяльності, зокрема такі як: “55. Психодіагностичне дослідження та його особливості. Класифікація психодіагностичних методів та її критерії”, “57. Вимоги до психодіагностичних методик”, чи “6. Труднощі наукового дослідження в психології. Особливості побудови експерименту в психологічних дослідженнях. Погрішності в психологічних дослідженнях. Проблема артефактів”. Таким чином, ЕГ засвідчує, що правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми. Зокрема, зміст Програми фахового вступного випробування 2022 року в цілому відображає специфіку ОНП “Психологія”, базуючись на навчальних дисциплінах, що вивчались на бакалавраті.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти, зокрема під час академічної мобільності, регулюється кількома документами: Положенням про організацію освітнього процесу в НаУКМА [Розділ 7 “Організація контролю, оцінка якості знань” https://cutt.ly/p2XNAqQ], Положенням про порядок участі у програмах міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти [розділ 5 “Визнання у НаУКМА результатів навчання за програмами академічної мобільності” https://cutt.ly/L2oGwgm]. Їх аналіз виявив чіткість і зрозумілість основних положень порядку визнання результатів навчання, організаційного забезпечення, прав та обов'язків учасників програм академічної мобільності. Зокрема у пункті 5.4 Положення про порядок участі у програмах міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти про вказано: “НаУКМА без додаткової атестації визнає позитивні кредити і оцінки, отримані у ЗВО-партнері під час участі у програмі академічної мобільності з навчальних дисциплін, що внесені до Договору про академічну мобільність”. У цьому положенні також чітко прописаний механізм перезарахування результатів навчання академічної мобільності [пункт 5.3, пункти 5.6-5.9]. Остаточне рішення про перезарахування приймає кафедра. Під час зустрічей ЕГ зі здобувачами та випускниками підтверджено їх обізнаність із можливостями академічної мобільності та порядку перезарахування результатів навчання. Серед здобувачів, що зараз навчаються на ОНП “Психологія”, таких прикладів не було. Випускники підтвердили свою участь у програмах міжнародної академічної мобільності. В 2019 р. здобувачі цієї ОНП проходили навчання за програмою Erasmus+ в Бергенському університеті (Норвегія); Гіссенському університеті імені Юстуса Лібіга (Німеччина), Відземському університеті прикладних наук (Латвія) [запит №14]. Таким чином, ЕГ підтверджує, що в Національному університеті “Києво-Могилянська академія” діють правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, які є доступними і зрозумілими для всіх. Вони знайшли своє висвітлення у відповідних документах. З цими правилами ознайомлені всі учасники освітнього процесу. За час існування освітньо-наукової програми “Психологія” для другого магістерського рівня були приклади застосування правил визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, регулюється Положенням про порядок та процедуру визнання в НаУКМА результатів навчання, здобутих через неформальну або інформальну освіту [<https://cutt.ly/220KID4>]. Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті чіткі та зрозумілі. У Розділі 2 цього Положення вказано, що “визнання результатів, здобутих через неформальну/інформальну освіту, можливе для тих результатів навчання, які співвідносяться/відповідають переліку загальних або професійних компетентностей відповідної освітньої, освітньо-професійної або освітньо-наукової програми” [с. 3 Положення]. Наявні певні обмеження щодо обсягу визнаних результатів, який не може перевищувати 6 кредитів для освітньо-наукових програм другого (магістерського) рівня. Процедуру визнання чітко та детально описано у 3 розділі Положення [с. 3-5 Положення]. Рішення приймається комісією, яка створюється за розпорядженням декана. Таким чином, здобувачам надається можливість до зарахування їхніх здобутків у інших видах навчання. Під час зустрічі зі здобувачами та студентським самоврядуванням було підтверджено їх обізнаність про можливість неформальної освіти, проте практика зарахування результатів на ОНП відсутня. Водночас викладачі вказали, що студенти час від часу повідомляють їх про свою участь в різноманітних навчальних психологічних тренінгах, психотерапевтичних навчаннях тощо. Зазначимо, що для студентів доступна участь у сертифікатних програмах, про які згадувалося вище. Сертифікати, отримані студентами після завершення цих програм, надано експертній групі для ознайомлення [запит №15]. Варто підкреслити позитивний аспект в тому, що в ЗВО розроблено Тимчасовий спрощений порядок оформлення академічної мобільності здобувачів освіти НаУКМА та визнання у НаУКМА результатів навчання, здобутих через неформальну та інформальну освіту в умовах воєнного стану, що свідчить про гнучкість ЗВО щодо організації навчального процесу в умовах сьогодення [<https://cutt.ly/82019Xg>]. Таким чином, ЕГ підтверджує, що в Національному університеті “Києво-Могилянська академія” діють правила визнання результатів навчання, отриманих в неформальній та/або інформальній освіті, які є чіткими і зрозумілими для всіх. Вони знайшли своє висвітлення у відповідному положенні, яке оприлюднено на офіційному веб-сайті ЗВО. З цими правилами ознайомлені всі учасники освітнього процесу. Прикладів застосування правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, на ОНП “Психологія” на другому (магістерському) рівні на даний час немає. На підставі чого ЕГ рекомендує викладачам кафедри розглянути можливість зарахування здобувачам результатів проходження тренінгів та курсів в межах своїх навчальних дисциплін, зокрема практичного спрямування.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

1. Доступність і легкість пошуку абітурієнтом необхідної інформації щодо вступу на офіційному веб-сайті Національного університету “Києво-Могилянська академія”, зокрема на магістерські програми. 2. Наявність розробленого в ЗВО додатку КМА Smart, де можна отримати інформацію про хід вступної кампанії. 3. Зміст Програми фахового вступного випробування 2022 року відображає специфіку ОНП “Психологія”, де зокрема введено питання щодо науково-дослідної складової. 4. Наявність в ЗВО тимчасового спрощеного порядку оформлення академічної мобільності і визнання результатів навчання, здобутих через неформальну та інформальну освіту в умовах воєнного стану.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Рекомендації: 1. Посилити практику інформування та мотивування здобувачів, які зараз навчаються, до здобуття загальних та спеціальних компетентностей, визначених даною ОНП, у програмах академічної мобільності до початку наступного навчального року. 2. Впродовж другого семестру 2022-23 н.р. викладачам кафедри розглянути можливість зарахування здобувачам результатів проходження тренінгів та курсів, як певного типу неформальної освіти, в межах своїх навчальних дисциплін, зокрема практичного спрямування.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Зважаючи на наведені сильні сторони й позитивні практики, виходячи з того, що в ЗВО діють чіткі й зрозумілі правила прийому на навчання, визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти, зокрема під час академічної мобільності та неформальної/інформальної освіти, доступність і легкість пошуку та отримання інформації щодо вступу в магістратуру, наявність відповідного електронного додатку, ЕГ дійшла висновку, що ОНП

“Психологія” для другого (магістерського) рівня за спеціальністю 053 Психологія у контексті Критерію 3 відповідає рівню В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми навчання, організації освітнього процесу, критерії оцінки результатів навчання в ЗВО регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в НаУКМА [<https://cutt.ly/p2XNAqQ>], згідно якого у освітньому процесі використовуються традиційні (навчальні заняття, індивідуальні завдання, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи) та активні (дискусія, тематична зустріч, ділова гра, розв'язання ситуаційних задач, візні заняття тощо) методи навчання та викладання, що сприяє досягненню заявлених у ОНП ПРН. Аналіз Положення про дистанційне навчання в НаУКМА [<https://cutt.ly/N234Nei>], Наказу про особливості організації освітнього процесу, проведення заліково-екзаменаційних сесій в умовах воєнного стану [<https://cutt.ly/c21UB6S>], матриці відповідності методів навчання і викладання ПРН, силабусів [прикріплені до “Відомостей про самооцінювання” та надані на запит №2] дозволив ЕГ пересвідчитися в узгодженості форм і методів навчання з ПРН. В умовах навчання з використанням дистанційних технологій (платформа DistEdu [<https://distedu.ukma.edu.ua>]) викладачі реалізують ці методи за допомогою різних цифрових інструментів (робота в сесійних залах, відеоресурси, віртуальні дошки тощо). Водночас, викладачі вільно обирають методи навчання, цифрові інструменти та платформи для поєднання синхронного й асинхронного навчання. Під час зустрічей з магістрантами та випускниками з'ясовано, що вони позитивно оцінюють ефективність форм і методів навчання на ОНП. Особливо значущими для себе вважають візні практичні заняття, тренінги-семінари та застосування кейс-методу з реальної практики викладачів. Здобувачі та випускники засвідчили надання систематичного зворотнього зв'язку викладачам щодо організації навчальної діяльності. Завершення курсу передбачає проходження анонімного анкетування [запит №22]. Своє право на академічну свободу здобувачі також реалізують через можливість вибору форми представлення власних напрацювань, обґрунтування власної думки тощо. Реалізації студентоцентрованого підходу сприяє систематичне проведення опитування магістрантів для визначення рівня задоволеності методами навчання та викладання, що регламентується Концепцією внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання та Положенням про внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА. Центр забезпечення якості освіти НаУКМА [<https://cutt.ly/A2348Tt>] проводить регулярний моніторинг, доступ до результатів якого, згідно університетських положень, має лише адміністрація ЗВО і завідувач кафедри (при негативних відгуках проводить індивідуальну співбесіду з викладачем). Також студентоцентрований підхід реалізується і через вибірково компоненту. За результатами зустрічей з фокус-групами та аналізу документів (силабусів навчальних дисциплін) ЕГ дійшла висновку, що освітній процес у ЗВО здійснюється за принципами академічної свободи. Перелік методів навчання не регламентується, НПП мають змогу обирати їх, виходячи з теми і змісту заняття; вносити зміни в силабуси.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час зустрічей зі стейкхолдерами освітнього процесу, а також завдяки опрацюванню силабусів навчальних дисциплін, матеріалів до комплексного кваліфікаційного екзамену та магістерської роботи [надані на запит №20], проведення практичної підготовки магістрантів згідно Положення про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти НаУКМА [<https://cutt.ly/i2CQBoN>] ЕГ було засвідчено, що всім учасникам освітнього процесу, які навчаються на ОНП, надається інформація щодо цілей, змісту та компетентностей, порядку та критеріїв підсумкового та поточного оцінювання. Під час зустрічі з магістрантами та випускниками ЕГ з'ясувала, що інформування щодо позицій підкритерію відбувається наступним чином: на першому занятті з навчальної дисципліни (або на настановчій конференції з практики) викладач повідомляє ціль, окреслює зміст і компетентності, а також форму, порядок і критерії підсумкового оцінювання. Після цього він ознайомлює здобувачів із силабусом, а також посиланням на нього в системі дистанційного навчання на платформі DistEdu [<https://distedu.ukma.edu.ua>] або іншій, яку використовує викладач. Здобувачі вищої освіти мають можливість за потреби уточнити необхідну інформацію через різні канали комунікації (зокрема, соціальні мережі), що особливо актуально в умовах навчання з використанням дистанційних технологій. Контактна інформація про оптимальний канал комунікації з викладачем відображена у силабусі та в системі дистанційного навчання. Анотації вибіркового ОК розміщено у відкритому доступі на сайті НаУКМА [<https://cutt.ly/F2CuzR4>]. Проте під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти ЕГ засвідчила, що вони недостатньо обізнані щодо сутності поняття ПРН, не можуть їх назвати. Також магістранти першого року навчання не знали про можливість вивчення навчальних дисциплін бакалаврського циклу, тому доцільним видається розміщення матеріалів освітнього процесу, в т. ч. до атестації, на сайті кафедри у відкритому доступі замість індивідуального розсилання. Під час акредитаційного візиту членам ЕГ доц. Боднар А. було продемонстровано пошук методичного забезпечення навчальної дисципліни “Психологія організацій” на платформі DistEdu, навчально-методичний комплекс для якої надано ЕГ для ознайомлення на запит №3. Отже, ЕГ пересвідчилась у тому, що усім учасникам освітнього процесу доступно надається інформація щодо цілей, змісту, компетентностей, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Проте більшої уваги потребує ознайомлення магістрантів із програмними результатами навчання; доступність матеріалів до атестації на сайті кафедри.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

На основі аналізу документів і під час зустрічей з гарантом, здобувачами вищої освіти, випускниками та викладачами ЕГ встановила, що поєднання навчання і досліджень на ОНП відбувається шляхом проведення таких видів діяльності: виконання дослідницьких завдань під час вивчення навчальних дисциплін, проходження практики, написання магістерських робіт і наукових тез, статей, залучення до науково-практичних конференцій і семінарів, участі у міжнародних проектах. Учасники освітнього процесу під час роботи над дослідницькими завданнями мають вільний доступ до міжнародних інформаційних ресурсів та баз даних, що підтверджено на зустрічах у фокус-групах. ЕГ пересвідчилась, що наукові інтереси викладачів, задіяних у реалізації ОНП, збігаються зі змістом навчальних дисциплін, які вони викладають. Викладачі кафедри працюють над НДР “Психолого-педагогічні умови становлення і функціонування особистості в сучасному соціально-економічному просторі, залучаючи здобувачів до наукових пошуків у цьому напрямі. Свідченням наукової діяльності здобувачів вищої освіти є участь у конференціях та публікації у збірниках тез, перелік яких надано ЕГ для ознайомлення на запити 18 і 19, а також системна участь здобувачів у науково-практичній конференції для студентів, магістрантів, аспірантів “Особистість у просторі проблем ХХІ століття”. ЕГ ознайомила з програмами та матеріалами даних конференцій у 2019-2022 рр., що підтверджує участь студентів у наукових конференціях. Також підготовка студентів до науково-дослідницької діяльності здійснюється під час викладання ОК “Методологія та організація наукових досліджень”, “Теоретичні та методологічні проблеми психології”, проходження практики на базі Центру психічного здоров'я та психосоціального супроводу НаУКМА [<https://cutt.ly/N2CU1TG>], що засвідчили зустрічі зі стейкхолдерами. Зокрема, підтверджено участь студентів під керівництвом викладачів кафедри у проекті “Сприяння посиленню життєстійкості громад в Україні”: 1) Психосоціальна перша допомога, підтримка та кризове лідерство; 2) “Профілактика суїциду” (лютий 2020 р. – червень 2022 р.), який проводиться спільно з Регіональним Центром протидії насильству, травмі та суїциду (RVTS East) та Університетською клінікою Акерсхус (Ahus) (м. Осло, Норвегія) у співпраці з Національним університетом “Києво-Могилянська академія” (НаУКМА) та Громадською організацією “Слова допомагають”, метою якого є розробка академічної освітньої та професійної навчальної програм для майбутніх та практикуючих спеціалістів у галузі охорони здоров'я та антикризового реагування. Проект також спрямовано на посилення життєстійкості громад, постраждалих унаслідок воєнного конфлікту в Україні. У НаУКМА випускається періодичне фахове видання “Психологія і психосоціальні інтервенції”, де мають можливість апробувати результати власних досліджень студенти та викладачі кафедри. ЕГ встановлено, що на кафедрі психології та педагогіки здійснюється систематична робота із залучення здобувачів до наукової діяльності.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Для встановлення відповідності ОНП цьому підкритерію проаналізовано силабуси навчальних дисциплін, наукові роботи викладачів, задіяних у забезпеченні освітнього процесу на ОНП. Під час інтерв'ювання академічного персоналу та гаранта даної програми виявлено, що моніторинг та перегляд силабусів навчальних дисциплін здійснюється систематично. Процедура оновлення змісту ОК відбувається відповідно до Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА [<https://cutt.ly/S237rxA>] з врахуванням участі викладачів у Міжнародних проектах спільно з Мальтійською Службою допомоги в Україні, Блумберзькою школою публічного здоров'я університету Джонса Гопкінса (JHSPH), Дитячим фондом ООН UNISEF, Центром з протидії насильству, травмі та суїциду (Акерсхус, Норвегія, RVTS East) тощо. Оновлення ОНП розглядається на засіданнях кафедри, що підтверджено наданими протоколами засідань кафедри (протокол № 11 від 22.11.2022 р.; №7 від 26.06.2022 р.), на яких розглядалися питання оновлення освітніх компонентів ОНП з урахуванням здобутків і досягнень НПП, які забезпечують викладання. Наприклад, до змісту навчальної дисципліни “Психологічна реабілітація посттравматичних станів” (викладач – Чорнобровкіна В., сертифікований спеціаліст СЕТА) внесено виконання кейсів у даному підході з презентацією аналізу кейсу на практичному занятті в групі. Процедура розробки та оновлення навчально-методичних матеріалів (силабусів, методичних рекомендацій) регламентується Наказом про затвердження документів навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін в НаУКМА, у якому містяться методичні рекомендації щодо розробки ККР, силабусу та робочого тематичного плану. Варто відзначити, що окремі освітні компоненти забезпечено навчальними підручниками та посібниками, авторами яких є навчально-педагогічні працівники, що здійснюють навчання і викладання на ОПП [Перша психологічна допомога: посіб. для тренера / уклад.: Чорнобровкіна В. А., Гірник А. М. Київ: Пульсари, 2017. 96 с.; Психосоціальна підтримка в умовах надзвичайних ситуацій: підхід резилієнс: навч.-метод. посіб. / Н. Гусак, В. Чорнобровкіна, В. Чорнобровкін та ін.; за заг. ред. Н. Гусак. Київ: НаУКМА, 2017. 92 с.; Психосоціальна підтримка в кризовій ситуації: методичний посібник для педагогічних працівників / [уклад.: С. Богданов, О. Залеська; пер. з рос. Т. Дарда]. Київ: Пульсари, 2018. 76 с. [<https://cutt.ly/f237amR>]. Попри це у силабусах більшості обов'язкових навчальних дисциплін переліки обов'язкової та додаткової літератури містять застарілі видання, недостатньо представлені сучасні зарубіжні наукові досягнення. Так, у силабусі дисципліни “Теорія і практика сучасного психоаналізу” перелік рекомендованих джерел 1967-1992 р.р. Під час аналізу документації (списків наукових праць, сертифікатів підвищення кваліфікації та ін.) та зустрічі з НПП експертна група переконалася, що викладачі кафедри беруть участь у наукових конференціях, семінарах, тренінгах, активно взаємодіють з провідними фахівцями в галузі психології.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЕГ встановлено, що ЗВО має чіткий вектор розвитку інтернаціоналізації, відображений у “Стратегії розвитку НаУКМА на 2015-2025 р.”: с. 8-9 [<https://cutt.ly/x2K885U>], де викладено основні складові діяльності, серед яких акцентовано зростання участі НПП і студентів у програмах міжнародної академічної мобільності як інтегральної частини навчання в НаУКМА з визнанням отриманих кредитів і оцінок; інформування щодо можливості участі у міжнародних наукових і освітніх проектах. Дані підтверджено аналізом сторінки міжнародної діяльності НаУКМА [<https://dfc.ukma.edu.ua/>], де міститься структурована інформація щодо необхідності закордонного академічного досвіду, перелік програм навчання (Erasmus+ та двосторонні договори з шістьма зарубіжними ЗВО), стажування, проведення досліджень; основні документи для навчання за кордоном, база даних нових грантових можливостей тощо. Затверджено Положення про порядок участі у програмах міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти та Тимчасовий спрощений порядок оформлення академічної мобільності здобувачів освіти НаУКМА та визнання у НаУКМА результатів навчання, здобутих через неформальну та інформальну освіту, в умовах воєнного стану [<https://cutt.ly/3237j9u>], що дозволяє НПП та здобувачам орієнтуватися та планувати власні освітні траєкторії розвитку. Також інтернаціоналізація відбувається шляхом підвищення кваліфікації НПП за рахунок закордонних стажувань, свідченням чого є надані на запит №11 сертифікати НПП: Чернобровкіна В. у 2020 р. травень-липень пройшла тренінг з профілактики суїциду в університетській лікарні Акерсхус, Норвегія; у 2022 р. завершила 6-річне навчання як консультант, супервізор і тренер програми СЕТА (сертифікат Університету Джонса Гопкінса (JHU)); Гірник А. у липні 2020 р. – сертифікат №193/20 щодо навчання методу біосугестивної терапії для корекції та лікування психосоматичних розділів (м. Київ); у липні 2022 р. – тренінг для тренерів з інтервенції “Самодопомога плюс” по програмі ВООЗ зі стрес-менеджменту; Чернобровкін В. у 2020 р. пройшов тренінг для тренерів з управління кризовими ситуаціями в межах спільного проекту між Регіональним центром із запобігання самогубствам та НаУКМА. Участь здобувачів у міжнародних програмах та стажуваннях засвідчена сертифікатами [запит №14] та підтверджена під час зустрічей, зокрема Сердюкова Б. приймала участь в освітньому проекті у м. Берген (Норвегія) з 8.08-3./09 2019 р.; у програмах міжнародної академічної мобільності: Чубарова Н. – Відземський університет м. Валмієра (Латвія) з 27.08.2019 р. по 26.01.2020 р.; Рибалочка К. – Гіссенський університет (Німеччина) з 29.08.2019 р. по 29.02 2020 р. Також проводяться гостьові лекції іноземних учених, у якості підтвердження надано скріни листування з ними: Ларса Лістера “Травми розвитку” в рамках курсу “Психологічна реабілітація посттравматичних станів” 24.03.2021 р.; Кімберлі Хук “Діалектична біхевіоральна терапія” в межах курсу “Сучасні теорії психологічного консультування” 27.02.2020 р.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. Форми та методи навчання і викладання, що застосовуються на ОНП, сприяють досягненню заявлених у ній цілей, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. 2. Наявність методичного забезпечення обов'язкових ОК у вигляді силабусів. 3. Систематична робота із залучення НПП і магістрантів до наукової діяльності та академічної мобільності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

1. Здобувачі вищої освіти недостатньо орієнтуються у сутності та переліку ПРН з навчальних дисциплін ОПП. 2. У силабусах навчальних дисциплін наявні переліки обов'язкової та додаткової літератури містять застарілі видання, недостатньо представлені сучасні зарубіжні наукові досягнення. Рекомендації: 1. Сфокусувати увагу здобувачів вищої освіти не тільки на загальних і фахових компетентностях, що набуваються у межах навчальної дисципліни, а й на ПРН. 2. Систематично оновлювати джерельну базу для вивчення навчальних дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Зважаючи на те, що навчання та викладання за ОНП сприяє досягненню заявлених цілей та ПРН, відповідає вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи, здобувачам вищої освіти надається доступна та зрозуміла інформація про освітній процес, на ОНП поєднується навчання і дослідження під час освітнього процесу, а також на наявність певних недоліків щодо оновлення літератури, ЕГ дійшла висновку, що ОНП “Психологія” другого (магістерського) рівня відповідає рівню В за Критерієм 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів, процедура та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти регулюються Положенням про організацію освітнього процесу в НаУКМА [<https://cutt.ly/p2XNAqQ>], Положенням про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти НаУКМА [<https://cutt.ly/i2CQBoN>], Положенням про самостійну роботу студентів в НаУКМА [<https://cutt.ly/D2NcENG>], Положенням про дистанційне навчання, Положенням про дистанційне навчання в НаУКМА [<http://surl.li/elwfl>], Положенням про критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти в НаУКМА (наказ №643 від 29.12.2021 р.). В умовах навчання з використанням дистанційних технологій контрольні заходи реалізуються в тестовій формі, що сприяє прозорості та об'єктивності підсумкового оцінювання (підтверджено на зустрічах). Згідно Положень у навчальному процесі використовуються такі види контролю: поточний та підсумковий. Кількість заходів та форми проведення поточного контролю, а також критерії оцінювання рівня навчальних досягнень за кожною формою контролю визначаються в силабусі викладачем самостійно у відповідності до принципів академічної свободи. Позитивною практикою є те, що в силабусах прописана процедура оцінювання навчальних досягнень студента за кожним видом робіт. Наприклад, у силабусі дисципліни “Психологія управління персоналом”, наданому на запит №2 ЕГ, розгорнуто описано форми оцінювання, умови визначення навчального рейтингу, вимоги та критерії оцінювання окремо до кожного виду робіт (робота під час практичних занять, презентація теми, творча робота та залік). У силабусах виробничої (науково-дослідницької) і педагогічної практик, наданих на запит ЕГ [запит №9], містяться порядок захисту і підведення підсумків практики, вказано критерії аналізу результатів практики та критерії оцінювання. Відсутній силабус освітньої компоненти “Атестаційний екзамен” для здобувачів вищої освіти другого рівня, проте на запит №20 ЕГ надано “Методичні рекомендації до написання магістерських робіт з психології”, затвержені на засіданні кафедри психології та педагогіки Протокол №1 від 23.01.2020 р., критерії оцінювання у них відсутні, що утруднює розуміння магістрантами вимог до написання кваліфікаційної роботи. Під час зустрічі зі здобувачами та викладачами ЕГ пересвідчилася, що критерії оцінювання повідомляються викладачем на першому занятті. Після цього він ознайомлює здобувачів із силабусом, а також посилає на нього в системі дистанційного навчання. Магістранти мають можливість за потреби уточнити необхідну інформацію через різні канали комунікації (соціальні мережі, електронна пошта, телефон), що особливо актуально в умовах дистанційного навчання. Проте на ОНП не проводиться опитування здобувачів вищої освіти задля з'ясування зрозумілості та чіткості форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

ЕГ пересвідчилася у відповідності форм атестації здобувачів вищої освіти вимогам стандарту вищої освіти, що передбачає публічний захист магістерської роботи та комплексний кваліфікаційний екзамен. Загальні вимоги до етапів підготовки та оформлення кваліфікаційних робіт, критерії оцінювання визначені Положенням про кваліфікаційну/магістерську роботу в НаУКМА (наказ № 95 від 02.03.2020 р.), Положенням про порядок створення, організацію і роботу екзаменаційної комісії в НаУКМА (наказ №232 від 25.05.2018 р.) [<http://surl.li/elwfl>], Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти НаУКМА (наказ №112 від 07.03.2018 р.) [<http://surl.li/elwfv>]; наказом №108 від 16.03.2020 р. “Про заходи стосовно перевірки курсових та кваліфікаційних (випускових) робіт бакалаврів та магістрів на дотримання вимог академічної доброчесності” [<http://surl.li/elwfy>]. На запит №20 ЕГ надано питання до атестаційного іспиту другого (магістерського) рівня освіти 053 “Психологія”, затверджених на засіданні кафедри психології та педагогіки протокол №9 від 12.09.2022 р. Даний перелік містить 90 питань. Проте програма атестаційного екзамену не надана, тому ЕГ не мала можливості переконатися, наскільки ця форма атестації дозволяє перевірити досягнення здобувачами вищої освіти визначених результатів навчання за ОНП. У “Методичних рекомендаціях до написання магістерських робіт з психології” (запит №20) вимоги до академічної доброчесності не зазначені. Здобувач ЗВО має право вибрати тему магістерської роботи із переліку тем, запропонованих випусковою кафедрою, або запропонувати свою тему з обґрунтуванням доцільності її розроблення. На зустрічах з фокус-групами підтверджено вільний вибір тем і керівників робіт магістрантами, кафедрою надано ЕГ список випускників 2022-2023 н.р. із закріпленням керівників і визначенням тем магістерських робіт.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Для встановлення відповідності ОПП за цим підкритерієм ЕГ опрацювала Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА (наказ №300 від 14.06.2021) [<http://surl.li/elwfwz>]; Положення про критерії оцінювання знань

здобувачів вищої освіти в НаУКМА (наказ № 643 від 29.12.21) [<http://surl.li/dzyhx>]; Положення про рейтингову систему оцінювання знань в НаУКМА п.15 (наказ №280 від 13.06.2017 р.) [<http://surl.li/bivxx>], Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти НаУКМА (наказ №112 від 07.03.2018 р.) [<http://surl.li/elwgg>]. ЕГ пересвідчилася в тому, що в цих нормативних документах визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, порядок повторного вивчення дисципліни, а також процедура оскарження результатів контрольних заходів. Так, задля забезпечення об'єктивності екзаменаторів чітко визначаються та оприлюднюються форма та критерії оцінювання. Здобувач вищої освіти має право на оскарження результатів контрольного заходу та у випадку незгоди з оцінкою. Підсумковий контроль проводять викладачі через освітні платформи з автоматичною генерацією оцінки системою і подальшою фіксацією її викладачем в електронному журналі. Положенням про організацію освітнього процесу в НаУКМА регламентується можливість перескладання навчальних дисциплін до початку наступного семестру для студентів з незадовільною оцінкою, але в разі отримання лише двох незадовільних оцінок. Деканатом визначається графік перескладання сесії, при цьому перший раз екзамен повторно складається викладачу даної навчальної дисципліни, а другий раз – комісії, порядок створення та роботи якої визначається Положенням про рейтингову систему оцінювання знань і компетентностей. При неліквідації заборгованостей дисципліна слухається повторно. Перескладати іспит можуть лише студенти з підсумковою оцінкою 29 балів і вище; за успішного перескладання оцінка може бути тільки «задовільно». Замість перескладання комісії, студент може обрати повторне вивчення дисципліни. Перескладання практики не передбачено, практика проводиться повторно. За поважних причин відсутності на захисті кваліфікаційної роботи надається можливість продовження терміну навчання до одного року. Перескладання для підвищення оцінок неможливе за винятком покращення однієї оцінки при отриманні диплому з відзнакою. Також у ЗВО імплементовано Кодекс етики Національного університету «Києво-Могилянська академія», який визначає загальні принципи та правила етичної поведінки НПП, співробітників та осіб, що навчаються в НаУКМА, у якому проголошено цінності демократизму, відкритості, прозорості при неприпустимості академічної недоброчесності, корупції тощо [<http://surl.li/elwgh>]. Аналіз бесід у фокус-групах дозволяє стверджувати, що здобувачі ознайомлені з механізмом застосування правил повторного проходження контрольних заходів. При цьому, в ході інтерв'ю встановлено, що випадків оскарження результатів контрольних заходів на даній освітній програмі не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацию цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політику, стандарти і процедуру дотримання академічної доброчесності у ЗВО визначено у таких документах: Положення “Про академічну доброчесність здобувачів освіти НаУКМА” (наказ №112 від 07.03.2018 р.) [<http://surl.li/elwgi>]; “Про заходи стосовно перевірки курсових та кваліфікаційних робіт магістрів на дотримання вимог академічної доброчесності” (наказ №108 від 16.03.2020 р.) [<http://surl.li/elwgm>]; Кодекс етики НаУКМА (наказ №210 від 06.07.2020) [<http://surl.li/elwgn>]. Для перевірки та індексації випускних кваліфікаційних робіт студентів, наукових статей, дисертаційних робіт та інших наукових праць ЗВО використовує сервіс Unicheck, договір із ТОВ “Антиплагіат” від 15.04.2019 р. наявний; на запит ЕГ №24 надано приклади результатів перевірки в системі UNICHECK академічних текстів здобувачів освіти на текстові запозичення (копії довідок). Сервіс Unicheck підключено до платформи дистанційного навчання НаУКМА DistEdu (Moodle) [<https://distedu.ukma.edu.ua>] для перевірки письмових робіт здобувачів. На даний момент опцію перевірки письмових робіт на платформі DistEdu модулем UNICHECK відключено, що зумовлено підвищенням кількості перевірок, для збереження ресурсу для обов'язкових перевірок, передбачених нормативними документами ЗВО. На сторінці Центру забезпечення якості освіти НаУКМА [<http://surl.li/eahgn>] міститься вкладка “Академічна доброчесність”, в якій наявні коротке відео про академічну доброчесність (5:44) та розширена чітко структурована інформація у формі запитання-відповідь, що є позитивною практикою, адже дозволяє популяризувати академічну доброчесність з використанням відповідних технологічних рішень як інструментів протидії порушенням академічної доброчесності. Також у кожному силабусі ОК є прописані правила академічної доброчесності. Здобувачі впродовж двох місяців з дня вступу беруть на себе зобов'язання щодо дотримання академічної доброчесності, власноручно складаючи присягу, яку підписують із подальшим зберіганням в особистій справі. Під час зустрічей із здобувачами вищої освіти та студентським самоврядуванням ЕГ пересвідчилася, що викладачі перевіряють письмові роботи (зокрема кваліфікаційні роботи, наукові статті, реферати, доповіді). Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності є загалом для них відомими та зрозумілими, зокрема в аспекті відповідальності за порушення академічної доброчесності. За свідченням учасників освітнього процесу, на ОНП відсутні факти порушень академічної доброчесності з боку як здобувачів, так і викладачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, переважно зрозумілими, валідними, дозволяють встановити досягнення результатів навчання у цілому та для окремого освітнього компоненту зокрема. 2. У ЗВО окреслені процедури запобігання та врегулювання конфліктів під час проведення контрольних заходів, запроваджена практика тестової форми проведення семестрових екзаменів і підсумкової

атестації з використанням комп'ютерних технологій. 3. На ОПП імплементований чіткий механізм перевірки письмових робіт здобувачів вищої освіти задля протидії порушенням академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

1. Програма атестаційного екзамену не надана, тому ЕГ не мала можливості переконатися, наскільки ця форма атестації дозволяє перевірити досягнення здобувачами вищої освіти визначених результатів навчання за ОНП. 2. У Методичних рекомендаціях до написання магістерських робіт з психології вимоги до академічної доброчесності не зазначені. Рекомендації: 1. Розмістити програму атестаційного екзамену на сайті випускової кафедри з відображенням критеріїв оцінювання знань здобувачів вищої освіти й програмних результатів навчання за даною ОНП. 2. Оновити “Методичні рекомендації до написання магістерських робіт з психології”.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Зважаючи на валідність форм контрольних заходів і чіткість критеріїв оцінювання, наявність визначеної процедури запобігання та врегулювання конфліктів під час проведення контрольних заходів, запровадження механізму перевірки письмових робіт магістрантів задля протидії порушенням академічної доброчесності, та, водночас, враховуючи необхідність подальшої роботи щодо вдосконалення форми оприлюднення атестаційного екзамену, ЕГ дійшла висновку, що ОНП “Психологія” обґрунтовано відповідає рівню В за критерієм 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз даних, що представлені у таблиці 2 “Зведена інформація про викладачів ОП” самооцінювання, зустрічей з фокус-групами викладачів, здобувачів вищої освіти, випускників дозволяє стверджувати те, що академічна та/або професійна кваліфікація викладачів підтверджується базовою освітою, науковими ступенями та вченими званнями, переліком наукових праць, стажуваннями та участю в заходах із підвищення кваліфікації. Освітній процес за ОНП “Психологія” забезпечують 9 викладачів (4 чоловіків (44 %), 5 жінок (56 %) з числа штатних працівників кафедри психології та педагогіки (випускової кафедри) та кафедри англійської мови ЗВО. На ОНП працюють за основним місцем роботи: 3 доктори психологічних наук (33%), 5 кандидатів наук (56%). Викладачами, які залучені до реалізації ОНП, видаються монографії, підручники, розробляються силабуси з навчальних дисциплін. Увесь професорсько-викладацький склад має науковий ступінь та вчене звання. На сторінці кафедри [<http://surl.li/elwgv>] розміщена інформація про кожного члена кафедри, зокрема відомості про освіту, основні публікації, сферу наукових інтересів та особисті контакти. Відповідність НПП освітнім компонентам визначається узгодженістю їх наукових та навчально-методичних публікацій тим навчальним дисциплінам, які вони викладають на ОПП. Також НПП мають наукові публікації та стажування відповідно до змістовного наповнення навчальних дисциплін (наприклад, проф. Гірник А., пройшовши тренінги для тренерів (сертифікати надані на запит ЕГ №11), втілює отримані знання при викладанні навчальної дисципліни “Методика та організація психологічного тренінгу”; д.психол.н. Чернобровкіна В. є консультантом, супервізором і тренером програми СЕТА, що урізноманітнює кейси для практичних занять з навчальної дисципліни “Сучасні теорії психологічного консультування” (підтверджено при спілкуванні у фокус-групах), проте у силабусах навчальних дисциплін це не відображено.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору НПП є чіткими і прозорими. Конкурсний відбір науково-педагогічних працівників проводиться згідно положень чинного документа “Про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників НаУКМА” (наказ №190 від 06.04.2021 р.) [<http://surl.li/elwgt>]. Процедура проведення конкурсу складається з оголошення конкурсу та прийому документів від претендентів на посаду науково-педагогічного працівника; підготовки виборів та їх проведення. На сайті університету розміщена інформація про заміщення вакантних посад і перелік необхідних документів [<https://cutt.ly/e9qCFtY>]. Наявний конкурсний відбір є зорієнтованим на професійний рівень, реалізується неупереджено, проводиться на засадах відкритості,

обґрунтованості та об'єктивності прийняття рішень. Під час обрання на посаду за конкурсом враховується освіта та стаж роботи претендентів, рівень наукової та професійної активності. Спількування з адміністрацією ЗВО та викладачами підтвердило, що процедура добору викладачів є прозорою та зрозумілою, враховує рейтинг викладача, науковий ступінь, звання, стаж роботи, досвід практичної діяльності, наукові публікації, стажування, дотичність наукових інтересів цілям і змісту ОНП, що дозволяє забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньо-наукової програми "Психологія".

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

На основі аналізу відомостей про самооцінювання, документації та під час спілкування у фокус-групах експертна група виявила факти співпраці ЗВО з роботодавцями. Співпраця здійснюється шляхом залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу шляхом: обговорення доцільності запровадження ОНП; урахування рекомендацій щодо освітніх компонентів; підписання угод про співпрацю (для проведення наукових досліджень, практичних занять, виробничої практики, круглих столів, інтерактивних зустрічей). Так, голова Центру Психічного здоров'я НаУКМА Богданов С. викладає ОК 1.5 "Теорія і практика сучасного психоаналізу"; голова ГО "Психічне здоров'я" Айвазян Л. – ОК 1.10 "Психологічна діагностика у клінічній психології". Магістранти залучаються до проведення наукових досліджень у межах спільних з роботодавцями проектів (запит ЕГ №14). Так, у 2021 р. НаУКМА та ГО "Слова допомагають" розробили, дослідили ефективність і впроваджують на Сході України програми психосоціальної підтримки дітей, які постраждали внаслідок війни; у 2019 р. – дослідження "Покращення сервісів з охорони психічного здоров'я жертв тортур: якісне дослідження програм допомоги та особливостей звернення за допомогою серед ветеранів та членів їхніх родин в Україні", впровадженого сумісно з Університетом Джона Гопкінса (довідки голови ГО "Слова допомагають" В. Харитоненко). Також роботодавці залучаються до науково-практичних конференцій і семінарів, експертного оцінювання і рецензування кваліфікаційних робіт магістрантів, викладання на сертифікатних програмах; є співавторами наукових публікацій, у яких висвітлюються результати сумісно проведених досліджень (наприклад, "Evaluating context and interest in training in evidence-based mental health care: a qualitative investigation among healthcare providers in Kyiv, Ukraine" / Hook K., Kozishkurt J., Kovalchuk O., Goncharenko E., Kodovbetskyi V., Opanasenko M., Kopytko A., Girnyk A., Kliuzko K., Drainoni M.-L., Bogdanov S. // BMC Research Notes. 2021. Vol. 14, Issue 1. Article number 373. [<https://cutt.ly/S9qCL3m>]). Прикладом практичного заходу сумісно з роботодавцями є захід до Дня психічного здоров'я (18.10.2022 р., Центр психічного здоров'я НаУКМА (Центр психосоціальної реабілітації), у якому брали участь магістранти ОНП "Психологія" 2-го року навчання [<https://cutt.ly/99qCVCr>]). Попри тісну співпрацю з наявними роботодавцями не залучені до співпраці (лекції, виробнича практика) представники із науково-дослідних установ (хоча дана програма має наукову спрямованість) і випускники. Під час безпосередньої співбесіди з роботодавцями та випускниками ЕГ виявила зацікавленість цих стейкхолдерів в особистій участі щодо підвищення якості освітнього процесу на ОНП.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

За результатами зустрічей зі здобувачами вищої освіти, випускниками, представниками студентського самоврядування та роботодавцями ЕГ було підтверджено залучення до проведення занять професіоналів-практиків, представників роботодавців. Так, 24.03.2021 р. відбулася гостьова лекція і семінар "Травми розвитку" Ларса Лістера, наукового співробітника Університетської клініки Акерсхус (м. Осло, Норвегія); 27.02.2020 р. – Кімберлі Хук "Діалектична біхевіоральна терапія" в межах курсу "Сучасні теорії психологічного консультування", проте вказані заходи не оприлюднені на сторінках кафедри в соцмережах, що є доцільним для майбутніх абітурієнтів. Крім того, у наданому на запит ЕГ звіті про практику Миронової М., магістрантки 2 курсу навчання, зазначено про відвідування онлайн-заходу 18.11.2022 р. від Крістіни Анджеліні "Як посилити резильєнтність в умовах несприятливих обставин", тренерки і керівниці в SIAR (Італійське товариство реїханського аналізу); травмотерапевтки EMDR. Варто відзначити, що значна кількість викладачів, які залучені до реалізації ОНП, поєднують викладання з психологічною практикою, серед них Айвазян Л., Богданов С., Боднар А., Гірник А., Чернобровкіна В., Чернобровкін В.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток викладачів регламентується Статутом НаУКМА [<http://surl.li/ektyl>], "Концепцією професійного розвитку науково-педагогічних та педагогічних працівників НаУКМА" (наказ №298 від 06.07.2018) [<https://cutt.ly/h9qC9FN>], Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників (наказ №532 від 30.12.2020 р.) [<https://cutt.ly/F9qC4vb>]; Положенням "Про атестацію педагогічних працівників НаУКМА" (наказ №138 від 26.03.2018) [<https://cutt.ly/d9qC6YO>]. У ЗВО існує налагоджена система професійного розвитку викладачів як через власні програми, так і у співпраці з іншими організаціями, яка відповідає реальним потребам та інтересам самих викладачів. Позитивною практикою є функціонування на базі ЗВО Центру забезпечення якості освіти, який опікується в тому числі підвищенням кваліфікації викладачів [<https://www.ukma.edu.ua/index.php/osvita/quality-edu>]. Це тренінги, зустрічі, конференції та курси для професійного розвитку й підвищення кваліфікації. У програму підвищення кваліфікації входять курси: "Настановче навчання для викладачів НаУКМА", "Базовий курс професійної майстерності викладачів НаУКМА",

“Інноваційний курс для викладачів НаУКМА”. Прикладом стимулювання викладачів до професійного розвитку є можливість безкоштовного підвищення кваліфікації в Університеті менеджменту освіти, графік якого на 2023 р. надано на запит ЕГ №12. Також на сайті ЗВО міститься інформація щодо можливості участі у конкурсних і грантових пропозиціях західних університетів і міжнародних організацій.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В ЗВО існує система матеріального та морального заохочення викладачів до розвитку викладацької майстерності, яка регламентується нормативними документами, які містяться: у Положенні про відзнаки і нагороди в НаУКМА (наказ №179 від 02.04.2021 р.) [<https://cutt.ly/m9qVoVT>] запроваджено внутрішні та зовнішні відзнаки. До внутрішніх відносяться грамота, подяка Президента, подяка Президента та Почесного Президента НаУКМА, Диплом Києво-Могилянського Братства, Медаль Святого Петра Могили, відзнака “Заслужений працівник НаУКМА”, подяка та премія до ювілейних дат. Також на рівні ЗВО впроваджено щорічний конкурс “Викладач року” для заохочення наукової та викладацької роботи; застосовується преміювання науково-педагогічних співробітників НаУКМА за публікації у міжнародних виданнях; компенсуються міжнародні відрядження; пропонується взяти участь у конкурсі грантових заявок на отримання коштів для проходження стажування в університетах інших країн, участь в конкурсах наукових досліджень тощо. Викладачі випускової кафедри психології та педагогіки, задіяні у викладанні навчальних дисциплін ОНП, мають відзнаки та нагороди НаУКМА (запит ЕГ № 13): у 2015 р. Гірник А. отримав почесне звання “Заслужений працівник освіти України”; у 2016 р. Боднар А. – Почесну грамоту МОН України; у 2018 р.: Чернобровкін В. – Подяку Почесного Президента і Президента НаУКМА, Боднар А. – відзнаку “Диплом Києво-Могилянського братства”; у 2019 р. Боднар А. – Подяку Департаменту освіти і науки КМДА; у 2020 р.: Богданов С. – відзнаку “Диплом Києво-Могилянського братства”, Бушай І. – Грамоту НаУКМА; у 2021 р.: Чернобровкіна В. – Подяку в.о. Президента НаУКМА, Боднар А. – Подяка в.о. Президента НаУКМА, що засвідчує високу професійність і вагомий внесок викладачів кафедри психології та педагогіки у загальну стратегію розбудови НаУКМА.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОНП “Психологія”, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. 2. ЗВО залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків і представників роботодавців; крім того, значна кількість викладачів, задіяних до реалізації ОНП поєднує викладання з психологічною практикою. 3. ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів завдяки впровадженню різноманітних заходів підтримки, що регламентовано нормативною базою. Позитивною практикою ЗВО у цьому аспекті є діяльність Центру забезпечення якості освіти, метою якого є поширення кращих освітніх практик викладання, проведення тренінгів, конференцій, курсів з підвищення кваліфікації викладачів. 4. Система стимулювання розвитку викладацької майстерності сприяє заохоченню викладачів до досконалості викладання освітніх компонент та професійного розвитку.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

1. НПП втілюють власні здобутки у освітній процес, проте у силабусах навчальних дисциплін це не відображено. 2. Не залучені до співпраці (лекції, виробнича практика) представники науково-дослідних установ. Рекомендації: 1. Наукові та практичні здобутки викладачів ОНП внести до силабусів навчальних дисциплін до наступного навчального року. 2. Ураховуючи спрямованість ОНП залучати представників наукових установ до гостьових лекцій із дисциплін науково-дослідного спрямування і керівництва виробничою практикою магістрантів.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Зважаючи на відповідність академічної та професійної кваліфікації викладачів цілям ОНП, прозорість конкурсного відбору викладачів, залучення роботодавців і професіоналів-практиків до реалізації освітньої діяльності на ОНП, сприяння та стимулювання професійного розвитку викладачів, позитивні результати такої підтримки, та, водночас, враховуючи необхідність подальшої роботи щодо вдосконалення співпраці з роботодавцями та силабусів навчальних дисциплін, ЕГ дійшла висновку, що ОНП “Психологія” відповідає рівню В за Критерієм 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Матеріально-технічні, фінансові ресурси, навчально-методичне забезпечення та бібліотечний фонд НаУКМА відповідають усім ліцензійним вимогам і у повній мірі забезпечують досягнення цілей, визначених ОНП та її програмних результатів. Під час експертизи ЗВО продемонстрував у презентаційній формі матеріально-технічні ресурси, що сприяють досягненню визначених ОНП цілей та ПРН. Також продемонстровано спеціалізовані аудиторії для проведення лекційних і семінарських занять; комп'ютерний клас на 25 місць. Додатково до приміщень 4-го корпусу, де розміщується кафедра психології та педагогіки, навчальні заняття проводяться на базі Центру психосоціальної реабілітації НаУКМА (корпус за адресою: вул Глазунова, 2/4), де є спеціально обладнані аудиторії для проведення тренінгових і арттерапевтичних занять, занять з арттерапії, кімната для групових терапевтичних занять з дітьми, кабінет індивідуального консультування. На зустрічах зі здобувачами вищої освіти та випускниками було з'ясовано, що центр психосоціальної реабілітації дійсно залучений до освітнього процесу і випускники 2019-2020 років навчання, у яких заняття проходили в очній формі, відмітили, що більшість дисциплін викладалися саме у цьому центрі. Навчально-методичне забезпечення наявне на освітній платформі DistEdu, де здобувач може з ним ознайомитися маючи власний логін і пароль, який їм надають, коли вони отримують статус "здобувач вищої освіти" [<https://distedu.ukma.edu.ua>]. На запит ЕГ щодо надання гостьового доступу до освітньої платформи [<https://distedu.ukma.edu.ua>], ЕГ було відмовлено, аргументуючи це тим, що "У відповідь на запит гаранта ОНП Чернобровкіної Віри Андріївни отримано відповідь від керівника відділу ТНЗ та дистанційної освіти, що згідно з політикою НаУКМА щодо конфіденційності і захисту авторського права користувачів системи DistEdu відділ не може надати гостьовий доступ до сторінки <https://distedu.ukma.edu.ua/login/index.php>. Можливість надання такого доступу має регулюватися юридичним відділом НаУКМА, що процедурно ускладнює рішення цього питання в короткі терміни. Експертній групі запропоновано переглянути матеріали дистанційного курсу з ОНП через демонстрацію екрану викладачем ОНП з однієї з навчальних дисциплін". На зустрічі із академічним персоналом ЕГ за допомогою демонстрації екрану викладачем кафедри було показано на освітній платформі лекційну та практичну частину ОК, тестовий контроль, модульні контрольні роботи, журнал оцінок.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

НаУКМА забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів ЗВО до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах освітньої програми. Освітнє середовище, створене у НаУКМА, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів ОНП "Психологія", психологічний клімат сприяє набуттю здобувачами фахової зрілості, спроможності до творчої ініціативи, самостійних досліджень, навичок і досвіду комунікації. У навчальному процесі є максимально змістове насичення навчально-методичного забезпечення і розроблена система дистанційного навчання НаУКМА Dist.edu. Також здобувачі отримують корпоративну пошту та доступ до всіх пакетів MSOffice 365; онлайн-бібліотеки університету, спеціалізованих он-лайн платформ Serpstat, GoogleAnalytic, ARIS Cloud, Creately, Canva; ліцензованих програм Marketing Analytic, Zoom. Кожен здобувач НаУКМА має право добровільно бути учасником самоврядування або обирати інших здобувачів до органів самоврядування. В університеті діє Деканат (відділ) по роботі зі студентами, метою якого є розвиток різнопланових можливостей здобувачів [<https://cutt.ly/B2Czx12>]. На зустрічі ЕГ із адміністративним персоналом та допоміжними структурними підрозділами було з'ясовано, що відділ по роботі зі студентами дійсно виконує свою роботу якісно і на зустрічі було продемонстровано внутрішній сайт для здобувачів, на який вони можуть зайти маючи корпоративну пошту, на якому розміщена вся необхідна інформація для студентів.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Загалом, інформація щодо створення безпечного середовища для життя та здоров'я (включаючи психічне), подана у відомостях про самоаналіз, знайшла своє відображення у свідченнях різних стейкхолдерів ОНП «Психологія». Навчальний простір надає сприятливі можливості для спілкування та навчання здобувачів: обладнані аудиторії, наявний простір для комунікації, читальні зали, конференц-зали, приміщення Центру психосоціальної реабілітації та Культурно-мистецький центр (КМЦ) для саморозвитку, спілкування і групової роботи [<https://cutt.ly/z2CzWyI>]. Є також: - Центр соціально-психологічної адаптації, де студенти можуть безкоштовно отримати фахову психологічну допомогу [<https://cutt.ly/k2Cz3jy>]; - Центр психосоціальної реабілітації [<http://surl.li/ekjhw>]; - Науково-дослідний центр кінематографічних студій [<http://surl.li/ekjhz>]; - медична частина (корпус №1), де лікар-терапевт і медсестра надають невідкладну та кваліфіковану лікарську допомогу.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня та організаційна підтримка здобувачів забезпечується спільною роботою деканату, кафедри психології та педагогіки, викладачів та адміністрації ЗВО та відділу по роботі зі студентами. Здобувачі освіти мають можливість реалізувати право на участь у програмах академічної мобільності, здійснювати навчання за індивідуальним планом. Інформаційна підтримка надається через: - сайт НаУКМА [<https://www.ukma.edu.ua/>]; - низку сторінок підрозділів НаУКМА у соціальних мережах; - розсилку повідомлень на персональні корпоративні скриньки (корпоративна пошта Office 365, календарі, спільна робота з документами та ін.); - платформу дистанційного навчання DistEdu. Також в університеті існує кредитна спілка “Поміч” [<https://cutt.ly/o2Nf9UZ>], на зустрічах із здобувачами вони не мали інформації з приводу кредитної спілки “Поміч”, також на зустрічі ЕГ запитали, чи знають вони про те, що можуть пройти безкоштовно неформально бакалаврський курс дисциплін, якщо вони вступали на ОНП без першого рівня вищої освіти за спеціальністю 053 “Психологія” і жоден з них не знав, що мають таку можливість і навіть два студенти під час зустрічі виявили таке бажання.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

На виконання Указу Президента України від 02.12.2017 р. № 401/2017 та листа Міністерства освіти і науки України від 07.11.2018 р. № 67-1120 «Про забезпечення навчальних закладів освіти доступністю до навчальних приміщень осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, зокрема безперешкодний доступ до будівель навчальних корпусів та іншої інфраструктури в НаУКМА розроблені відповідні заходи: - Розроблений Порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення та призначена відповідальна особа; - В навчальних корпусах встановлені зовнішні пандуси і поручні біля входу зовні і всередині будівель біля сходових клітин; - Влаштований спеціальний санітарний вузол в корпусі № 4; - На період роботи приймальної комісії будівля, де вона розміщена, обладнується мобільним пандусом; - Проведено попереднє обстеження навчальних корпусів № 3,4,6, КМЦ та гуртожитку по вул. М. Цветаєвої, 14б для безперешкодного доступу до будівель університету осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Наразі ведуться переговори з керівництвом ПАТ “КиївЗНІЕП” щодо кошторису вартості робіт. - Підписано договір з “Експертно-діагностичним центром” на експлуатаційне обстеження чотирьох ліфтів, що знаходяться в гуртожитках по вул. М. Цветаєвої, 14б, вул. Д. Маккейна, 31а, пр. Харківське шосе, 17.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому закладі регулюються: кодексом з етики НаУКМА (Наказ №210 від 06.07.2020) зазначено, що він “ґрунтується на традиціях та цінностях університету, визначеній місії та візії, досвіді та запроваджених в НаУКМА правилах корпоративних угод для здобувачів, політиках академічної доброчесності, запобігання сексуальним домаганням, роботи Комітету Вченої ради з етики наукових досліджень тощо” [<http://surl.li/ekqlz>]. Процедури врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, визначено Положенням “Політика попередження і боротьби з сексуальними домаганнями у НаУКМА” (Наказ №575 від 28.12.2018) [<http://surl.li/dzzdk>]. Окрім сексуальних домагань, цим документом заборонено будь-які дискримінаційні висловлювання (висловлювання, що містять образливі, принижуючі твердження щодо осіб на підставі статі, зовнішності, одягу, сексуальної орієнтації тощо), утиски щодо будь-якої особи або групи осіб і прояви мови ворожнечі на підставі статі. Відповідно до нього, в університеті сформовано Комітет із попередження і боротьби з сексуальними домаганнями [<http://surl.li/ekqmn>]. Слід наголосити, що усі здобувачі та випускники даної ОНП сказали про відсутність випадків конфліктних ситуацій в рамках навчання на освітньо-науковій програмі “Психологія”.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. Розвинена інфраструктура, матеріально-технічне оснащення та науково-методичне забезпечення у ЗВО сприяють досягненню цілей та програмних результатів ОНП “Психологія”. 2. Параметри освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної підтримки здобувачів адаптовано до формату дистанційного навчання в умовах війни. 3. В університеті впроваджена дієва система заходів щодо консультативної підтримки здобувачів вищої освіти, якісно працює відділ по роботі зі студентами, впроваджено внутрішній сайт для студентів, на який вони можуть зайти за допомогою корпоративної пошти, там розміщена вся необхідна інформація для студентів. 4. Також

чудово функціонує і залучений до освітнього процесу центр психосоціальної реабілітації НаУКМА, де є спеціально обладнані аудиторії для проведення тренінгових і арттерапевтичних занять, занять з арттерапії, кімната для групових терапевтичних занять з дітьми, кабінет індивідуального консультування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Рекомендації: Побажанням рекомендаційного характеру є посилити інформаційну підтримку здобувачів вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є чіткими та зрозумілими, послідовно дотримуються під час реалізації ОНП і є у вільному доступі. ЗВО оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму. Здобувачі отримують повну і системну освітню, організаційну, консультативну та соціальну підтримку, з приводу інформаційної підтримки, зважаючи на дистанційну форму навчання та військовий стан, виявлені недоліки не є критичними, на підставі чого експертна група дійшла висновку, що ОНП "Психологія" для другого (магістерського) рівня обґрунтовано відповідає в контексті Критерію 7 рівню В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду навчальних програм регулюються документами. Це: - Методичні рекомендації з розробки освітніх/освітньо-наукових програм I-III рівнів вищої освіти (Наказ №457 від 01.12.2020), де наведені рекомендації щодо створення, затвердження і оновлення ОП і ОНП у НаУКМА [<http://surl.li/elabc>]; - Положення про організацію освітнього процесу у НаУКМА (Наказ №300 від 14.06.2021) [<http://surl.li/dzssy>]; - Положення про гарантії освітньої/освітньо-наукової програми у НаУКМА (Наказ №531 від 30.12.2020) [<http://surl.li/dzffa>]; - Концепції внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання НаУКМА (Наказ №107 від 05.03.2018) [<http://surl.li/dzffn>].

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

В процесі здійснення дистанційної експертизи ЕГ було проведено інтерв'ювання здобувачів з приводу їх практичного долучення до процесу перегляду ОНП. Під час онлайн інтерв'ювання здобувачі, ЕГ не підтвердили того, що вони залучені до перегляду ОНП. Конкретних прикладів щодо пропозицій, які здобувачі вищої освіти внесли до ОНП - теж виявлено не було. У самозвіті було зазначено, що здобувачі беруть участь в обговоренні питань формування та вдосконалення ОНП (участь у розширеному засіданні кафедри Протокол №7 від 26.06.2020 р. та Протокол №11 від 22.11.2021 р.); На запит цих саме протоколів, інформації щодо конкретних прикладів внесення пропозицій до ОНП від здобувачів у цих документах виявлено не було.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Виходячи зі спілкування із стейкхолдерами було встановлено, що два із трьох роботодавців є науково-педагогічними працівниками на кафедрі психології та педагогіки, тому вони залучаються до освітнього процесу в якості викладачів курсів, керівників практик, експертів, рецензентів кваліфікаційних робіт, партнерів, що залучають студентів до реалізації певних завдань міжнародних проектів, надаючи студентам реальні кейси і приймаючи участь в оцінюванні підсумків проектів. Щодо внесення конкретних пропозицій до ОНП від роботодавців під час

інтерв'ювання ЕГ із стейхолдерами виявлено не було. Також у самозвіті такої інформації не надано, але під час запиту ЕГ документів щодо залученості роботодавців до перегляду ОНП було зазначено, що С. О. Богданов висловився стосовно переліку освітніх компонентів, частина яких орієнтована на наукову складову програми, частина - на клінічно-практичну складову.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У НаУКМА з 1994 р. функціонує Центр кар'єри та працевлаштування студентів та випускників [<https://www.facebook.com/JCCofNaUKMA>]. Також функціонує Асоціація випускників НаУКМА і відслідковує їх кар'єрний шлях [<http://kmaalumni.org.ua/>]. На зустрічі із випускниками одна із випускниць підтвердила, що перебуває в цій асоціації. В університеті проводяться різні заходи (Дні інституту, Дні відкритих дверей, різноманітні форуми, круглі столи, ярмарки вакансій тощо), на які запрошуються випускники. Кафедра психології і педагогіки відслідковує кар'єрний шлях випускників ОНП через підтримування особистих зв'язків (зокрема через соцмережі), через виконання спільних проєктів на базі Центру психічного здоров'я НаУКМА і ГО "Слова допомагають". Є також досвід продовження випускниками ОНП навчання на наступному – третьому (PhD) рівні освіти.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

На кафедрі психології та педагогіки і на факультеті соціальних наук та соціальних технологій систематично здійснюються заходи внутрішнього забезпечення якості надання освітніх послуг: перевіряється готовність силабусів навчальних дисциплін та їх якість, рівень підготовки матеріалів для контролю знань (перевірка Гарантом ОНП і членами проєктної групи ОНП). Певним викликом, з яким стикаються ННП, які реалізують ОНП, є неоднорідність здобувачів освіти за базовим рівнем фахової підготовки, що пов'язано з так званим "перехресним вступом" (вступом на ОНП "Психологія" другого (магістерського) рівня випускників бакалаврських програм за іншими спеціальностями. Одним із шляхів подолання цієї проблеми є запрошення магістрантів без базової бакалаврської освіти з психології до неформального прослуховування фахових курсів з навчального плану бакалаврату за спеціальністю 053 "Психологія" (тобто без врахування кредитів з прослуханих курсів) або до вибору бакалаврських психологічних дисциплін у свій індивідуальний навчальний план з урахуванням академічних кредитів за рахунок вибіркової частини ОНП, але на зустрічах зі здобувачами ЕГ пересвідчилась в тому, що студенти не поінформовані про таку можливість. В цілому, колектив кафедри психології та педагогіки активно працює над усуненням названих недоліків у межах власних компетенцій та у кооперації з Центром забезпечення якості НаУКМА [<http://surl.li/eahgn>].

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час первинної акредитації в 2018 році комісією було вказано на необхідність: посилення роботи щодо підвищення науково-професійного рівня викладачів випускової кафедри через академічну мобільність, викладання навчальних курсів англійською мовою; розширення практики стажування викладачів в зарубіжних університетах та наукових центрах; розширення міжнародного співробітництва у науково-освітній сфері, активного залучення до нього студентів; необхідності збільшення кількості публікацій у зарубіжних виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз даних; розширення практики підготовки спільних публікацій студентів і наукових керівників; продовження роботи щодо зміцнення матеріально-технічної бази, зокрема оновлення комп'ютерної техніки, збільшення кількості пакетів ліцензованих прикладних програм. Під час зустрічей із стейхолдерами та перевіркою документів, на які ЕГ зробила запит у ЗВО, ЕГ пересвідчилась, що рекомендації дійсно були враховані, зразковою є міжнародна академічна мобільність, здобувачі та науково-педагогічні працівники кафедри розповіли та надали низку міжнародних сертифікатів, де вони проходили стажування, підвищення кваліфікації, конференції. Відповідно до зазначених рекомендацій: запроваджено гостьові лекції партнерів із зарубіжних університетів англійською мовою (Ларс Лістер, Університетська клініка Акерсхус, Осло, Норвегія) - лекції "Травма розвитку" і "Дитячі травми" в курсі "Психологічна реабілітація посттравматичних станів"; Кімберлі Хук, Harvard School of Public Health, лекція "Діалектична поведінкова терапія" в курсі "Сучасні теорії психологічного консультування"), при запиті підтверджуючих документів/посилань на ці зустрічі, ЗВО надав електронне листування щодо домовленостей із лекторами на гостьові лекції. Зміцнено також матеріально-технічну базу кафедри і ОНП за рахунок придбання комп'ютерної техніки та проєктора; університет забезпечує викладачів і студентів можливістю користуватися пакетом ліцензійних платформ для здійснення навчальної діяльності (ZOOM, Microsoft Teams тощо).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Згідно з інформацією, наданою адміністративним та науково-педагогічним персоналом, в НаУКМА здійснюються заходи, спрямовані на розбудову системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. У ЗВО здійснюється щорічне опитування здобувачів щодо задоволеності викладання кожної дисципліни. Результати не публікуються у відкритому доступі, а їх можуть переглянути тільки керівники відповідних підрозділів і при виявленні мінімального результату - проводиться особиста бесіда із науково-педагогічним працівником. Також вказано, що проводиться On-line опитування щодо якості освіти здобувачів, випускників, працевлаштованих та викладачів [<https://qa.ukma.edu.ua/>]. Складовою внутрішнього забезпечення якості є моніторинг якості викладання та наукової діяльності викладачів і опитування НПП, результати якого узагальнюються робочою групою та обґрунтовують рішення щодо удосконалення ОНП. На зустрічах із стейкхолдерами, ЕГ підтвердження цього не знайшла і на запит ЕГ щодо надання гостьового доступу до цих опитувань [<https://qa.ukma.edu.ua/>] - експертній групі було відмовлено, аргументуючи це тим, що ролі та доступи користувачів системи опитування <https://qa.ukma.edu.ua> були прописані при розробці системи відповідно до вимог, і створення нових ролей вимагає доробки системи при відповідному запиті від керівництва, що процедурно неможливо здійснити в короткі терміни [відповідь на запити №25-26].

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1. У ЗВО скоординована робота Центру працевлаштування та Асоціації випускників університету, які сприяють працевлаштуванню, здійснюють моніторинг розвитку кар'єри випускників та забезпечують налагоджену співпрацю з випускниками ОНП. 2. Залученість роботодавців до освітнього процесу. 3. ЗВО врахувало зауваження попередньої експертизи та значно посилили свою міжнародну академічну мобільність.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

1. Побажанням рекомендаційного характеру є залучити ще інших роботодавців до освітньої програми, а не тільки громадські організації, які спеціалізуються на наданні послуг зі збереження психологічного здоров'я населенню, оскільки це ОНП, тому рекомендуємо долучити науково-дослідні інститути та лабораторії. 2. Також недостатнє залучення здобувачів та органів студентського самоврядування щодо процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості, оскільки на зустрічах із стейкхолдерами і з наданих документів ЕГ не пересвідчилась у тому, що хоча здобувачі і студентське самоврядування залучене до перегляду ОНП, але не було надано інформації, які саме пропозиції вони внесли, і їх не було долучено до засідань кафедри при обговоренні ОНП. Рекомендації: 1. Ширше залучити органи студентського самоврядування та здобувачів вищої освіти до процесу періодичного перегляду ОНП та інших процесів для підвищення якості. 2. Результати опитувань щодо ОНП та освітньо-наукової діяльності з її реалізації оприлюднювати та враховувати у перегляді ОНП, оскільки опитування проводяться тільки з приводу задоволеності здобувачів вищої освіти щодо викладання кожного предмету, і результати не обговорюються на засіданнях кафедри та не враховуються при формуванні ОНП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОНП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію. ЗВО взяло до уваги результати попередньої експертизи та врахувало їх, що сприяло покращенню ОНП; ЗВО послідовно дотримується визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми, стейкхолдери залучені до процесу перегляду ОП, в академічній спільноті ЗВО сформована культура якості. Однак ЕГ засвідчує слабку активність органів студентського самоврядування щодо вдосконалення ОНП, на підставі чого експертна група дійшла висновку, що ОНП "Психологія" для другого (магістерського) рівня обґрунтовано відповідає в контексті Критерію 8 рівню В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Вся інформація, щодо правил і процедур, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу розміщується на сайті з метою інформування зацікавлених сторін, що свідчить про прозорість та публічність ЗВО: - Статут НаУКМА [<http://surl.li/ekty1>]; - Положення про організацію освітнього процесу у НаУКМА (Наказ №300 від 14.06.2021) [<http://surl.li/dzssy>]; - Правила внутрішнього розпорядку НаУКМА (Ухвала АК НаУКМА від 07.04.2005) [<http://surl.li/ektyp>].

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

На сайті ЗВО оприлюднено зрозумілу та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи з її метою, очікуваними результатами та компонентами) [<http://surl.li/ektyr>]. Обсяг оприлюдненої інформації, є достатнім для забезпечення можливості стейкхолдерів скласти своє уявлення про ОП, сформулювати прицільні запитання та зауваження.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті факультету розміщена повна інформація щодо даної ОНП [<http://surl.li/ektyr>]. ЗВО своєчасно та в повному обсязі оприлюднює на своєму веб-сайті точну і достовірну інформацію про освітньо-наукову програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування усіх стейкхолдерів. Також на сайті висвітлено: опис програми, перелік дисциплін, силабуси і робочі програми до них. Зі слів стейкхолдерів, на кафедрі проводиться низка різних заходів, але ЕГ група не знайшла цих новин на офіційному сайті університету, а також на сторінці кафедри психології та педагогіки у Фейсбук.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

1. У ЗВО визначено чіткі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, інформація щодо яких знаходиться у вільному доступі. 2. Забезпечено достатню прозорість та публічність основних документів і процедур, що регулюють освітній процес за ОНП та в НаУКМА в цілому.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендації: ЕГ рекомендує інформувати і оприлюднювати на сайті університету, сторінці кафедри, соцмережах інформації про заходи, які проводяться кафедрою (гостьові лекції, проекти, круглі столи тощо).

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є чіткими та зрозумілими, послідовно дотримуються під час реалізації ОНП і є у вільному доступі. ЗВО оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму. Виявлені недоліки не є критичними, на підставі чого експертна група дійшла висновку, що ОНП "Психологія" для другого (магістерського) рівня обґрунтовано відповідає в контексті Критерію 9 рівню В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ОП 2021.pdf</i>	cVktowClbg9guqLC7GmyDfvbCUIDhxUqX9ayRKtiPv k=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Левус Надія Ігорівна

Члени експертної групи

Білоус Руслана Миколаївна

Бондзик Дмитро Миколайович